

Bibliográfia

A 2015-ben megjelent, jog- és államtudományi tárgyú könyvek annotált bibliográfiája

1. rész

Folyóiratunkban rendszeresen jelenik meg az elmúlt időszak új, hazai szakkönyveiről készült, annotált bibliográfia. Az annotáció a könyv felhasználhatóságáról írott, rövid, tényyszerű leírás, amely a bibliográfiai adatok mellett meghatározza a műfajt, illetve röviden körvonalazza a feldolgozott témát és a bemutatott eredményeket is. A mostani számban a 2015-ben megjelent könyvek első részét dolgozzuk fel. Annak megfelelően, hogy a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) csak a 120 oldal terjedelmet elérő munkákat kezeli önálló kiadványként, az ettől jelentősen elmaradó (90 oldal alatti) kiadványokkal mi sem foglalkozunk. A bemutatás jogterületenként történik, a jogterületek elnevezésének, az egyes jogterületeken belül pedig a szerzők (szerkesztők) nevének ábécérendjében következnek.

Első lépésként ezúttal is egy listát állítottunk össze különböző intézményi könyvtári katalógusok, a Magyar Országos Közös Katalógus (MOKKA), illetve az Országos Széchényi Könyvtár interneten is közzölt adatai alapján. Emellett kiadók honlapján, hírlevelekben, a szerzők publikációs listáiban és saját könyvespolcainkon is kutattunk. Gyűjtőmunkánkat jelentős mértékben segítette a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtára (DEENK), amely köteles könyvtárként a hazai kiadványok gyűjtését, feldolgozását, illetve részben – a mienkhez képest némileg eltérő szempontok szerint – annotálását is elvégzi.

A leírások elkészítése során általában a szerzők, kiadók által készített fülszövegeket, ajánlásokat, illetve a kötetekről készült recenziókat is igyekszünk fellelni és hasznosítani. Az annotációk azonban minden esetben úgy készültek, hogy magát az adott könyvet is a kezünkbe vettük, s ehhez, ha kellett, könyvtárközi kölcsönzéssel vagy más intézményekben dolgozó kollégáktól megkértük. Az annotációk tehát önálló feldolgozó munka eredményei.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a feldolgozás szempontrendszerre legjobb igyekezetünk ellenére is hiányos, illetve a sok szakterület és közreműködő okán egyenetlen. Örömmel vesszünk és meg is szívlelünk ezért minden észrevételt, amely munkánkra vonatkozóan szerkesztőségünkhöz beérkezik. Szívesen fogadjuk azt is, ha a szerzők figyelmünkbe ajánlják saját könyvüket.

A leírások első, rövidebb része tartalmazza a könyvészeti adatokat (cím, szerző/szerkesztő, a kiadó neve, a kiadás helye és éve) az arra való utalással, hogy van-e a könyvben bibliográfia (irodalomjegyzék), illetve hogy a könyv milyen műfajba sorolha-

tó be. A terjedelmet oldalszámban adjuk meg, s közöljük a kötet azonosítására szolgáló ISBN-t, illetve sorozatok esetében az ISSN-t is. A második rész röviden leírja az alkotót, illetve alkotókat. Ezt követően (a változatlan utánnymások kivételével) általában 6–12 sor terjedelemben számba vesszük a mű tárgyköreit, főbb eredményeit. Az eredmények részletes értékelését azonban nem végezzük el (recenziószintű bemutatást nem végzünk). A sokszerzős, illetve a gyűjteményes munkák esetében nem kerül sor valamennyi szerző név szerinti megemlítésére, s a tanulmányok számától, tematikai egymáshoz kapcsolódásától függ, hogy minden témát megnevezünk-e. A felsőoktatási tananyagok, jogszabályközlések bemutatását a lehető legtömörebben végezzük el. A műfaj sajátosságaiából következően az annotáció nem tekinthető az adott műre történő szakirodalmi hivatkozásnak.

Az annotációk szerzői valamilyen formában kivétel nélkül kapcsolódnak a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karához, legyen szó munkatársainkról, óráadóinkról vagy jelenlegi és volt hallgatóinkról. Az annotációk végén szereplő monogramok feloldása a következő: Antal Zsófia (A. Zs.) joghallgató, Bagossy Mária (B. M.) PhD-hallgató, Balogh Éva (B. É.) egyetemi tanársegéd, Barta Attila (B. A.) egyetemi adjunktus, Besenyei Fruzsina (B. F.) joghallgató, Bordás Péter (B. P.) egyetemi tanársegéd, Deák Viktória (D. V.) PhD-hallgató, Fejesné Varga Zita (F. V. Z.) bírósági titkár és PhD-hallgató, Ferenczy Áron (F. Á.) PhD-hallgató, Ficsor Krisztina (F. K.) egyetemi adjunktus, Gáabri Angéla (G. A.) PhD-hallgató, Hadházi Dávid (H. D.) joghallgató, Háger Tamás (H. T.) bírósági titkár, óráadó, Horváth Bettina (H. B.) joghallgató, Jakab Viktória (J. V.) joghallgató, Kristóf Nóra (K. N.) joghallgató, Kuprák József (K. J.) joghallgató, Lencse Balázs (L. B.) bírósági titkár és PhD-hallgató, Lovas Dóra (L. D.) PhD-hallgató, Matécsa Bence (M. B.) joghallgató, Nagy Evelin Éva (N. E. É.) joghallgató, Nagy Nelli (N. N.) joghallgató, Pándi Gergő (P. G.) joghallgató, Pápai-Tarr Ágnes (P. T. Á.) egyetemi adjunktus, Puskás Ágnes (P. Á.) PhD-hallgató, Sipos Ferenc (S. F.) egyetemi tanársegéd, Szabó Zsanett (Sz. Zsa.) PhD-hallgató, Szabó Zsófia (Sz. Zs.) PhD-hallgató, Széles Krisztina (Sz. K.) joghallgató, Szendrői Anna (Sz. A.) PhD-hallgató, Szilágyi Dániel (Sz. D.) PhD-hallgató, Tóth Andrea Noémi (T. A. N.) egyetemi tanársegéd, Varga Judit (V. J.) egyetemi tanársegéd, Veszprémi Bernadett (V. B.) egyetemi adjunktus.

ALKOTMÁNYJOG

- *Közjogi átalakulás Magyarországon 2010 és 2015 között*
Balázs Ágnes (szerk.)
NKE Szolgáltató Kft., Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 92. Bibliográfia a lábjegyzetekben és a tanulmányok végén. ISBN 978 615 5527 19 7
- A szerzők a Magyar Zoltán Szakkollégium Közjogi Műhelyének tagjai. A kötet a 2010-es választások után, az új Alaptörvény elfogadásával bekövetkező, az alapjogokat érintő közjogi átalakulások főbb irányait mutatja be, a legfontosabb intézményekre tekintettel. A hat tanulmányban megjelennek az ombudsmani intézménnyel, a külföldi választójogi létrehozásával és a választójogi törvénnyel, a

parlamentari joggal (elsősorban a házszabályi és alkotmányozási folyamatokkal), illetve a 2014-ben átalakuló fővárosi választási rendszerrel, a megyei önkormányzatokkal, valamint a pénzügyi intézményekkel (különösen a Költségvetési Tanács-sal) kapcsolatos aktuális változások. (J. V.)

- *Az alkotmányjogi panasz kézikönyve*
 Bitskey Botond–Török Bernát (szerk.)
 HVG-ORAC, Budapest, 2015
 Kézikönyv. Terjedelem: 290. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 258 279 5
- Bitskey Botond az Alkotmánybíróság főtíkára, Török Bernát egyetemi oktató. Az elmúlt évek közjogi átalakulása során az Alkotmánybíróság szempontjából is nagy változások következtek be. A testület működésében meghatározó jelentőségű módosulást jelentettek a hatásköri változások, melyek egyike – az egyéni alapjogi sérelmek hatékony orvoslásának céljából – az alkotmányjogi panaszos eljárás kibővítése volt. Ezáltal a testület a bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát is végezheti, és az alapjogokkal kapcsolatos jogszabályok értelmezésére is új hatáskörrel rendelkezik. A kötet rendszerezetten dolgozza fel az alkotmányjogi panasz eljárási szabályait, valamint az indítványok formai és tartalmi követelményeit, elemezve az Alkotmánybíróság e hatáskörrel kapcsolatos, 3 éves esetjogát. Elsősorban azok számára tud segítséget nyújtani a kézikönyv, akik beadvánnyal az Alkotmánybírósághoz kívánnak fordulni. (B. É.)
- *Die bundesstaatlichen Staatsorganisationen*
 Wilhelm Brauner–István Szabó (szerk.)
 (Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Könyvei. Tanulmányok, ISSN 2061-7240; 27.)
 Pázmány Press, Budapest, 2015
 Tanulmánykötet. Terjedelem: 168. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
 ISBN 978 963 308 240 9
- A szerkesztők egyetemi oktatók, kutatási területük az alkotmánytörténet, az állam- és kormányformák, a parlamentarizmus és az alapjogok. A tanulmánykötet tizenkét tanulmányban mutatja be a szövetségi állami léttel kapcsolatos alkotmánytörténeti kérdéseket Közép-Európa államai, így Németország, Ausztria, Svájc, Liechtenstein és az egykori Jugoszlávia berendezkedésében, továbbá II. Rákóczi Ferenc és Kossuth Lajos konföderációs elképzeléseit is ismertetik az írásokban. A kötetzáró tanulmány a szubszidiaritás elve és a nemzeti parlamentek viszonyát elemzi az Európai Unióban. (N. N.)
- *Választási dilemmák: tanulmányok az új választási eljárási törvény novumai és első megméréttetése tárgyában*
 Cserny Ákos (szerk.)
 NKE Szolgáltató Kft., Budapest, 2015
 Tanulmánykötet. Terjedelem: 262. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
 ISBN 978 615 5527 06 7
- A szerkesztő és a tanulmányok szerzői egyetemi oktatók, a téma kutatói. A kötet

az NKE Választási Rendszerek Kutatóműhelyének munkája, tizenegy tanulmányt tartalmaz, amelyek a 2011-es és 2013-as választójogi törvényekkel létrehozott választási mechanizmust elemzik és értékelik. A tanulmányok érintik a választási szervek és megfigyelők, a jelölés és finanszírozás, a kampány és adatvédelem, valamint a szavazási eljárás és szavazási módok témaköreit, ezáltal felölelik a választási eljárási törvény teljes tárgykörét, rávilágítva a választási rendszer mélyebb összefüggéseire. A kötet célja elsősorban a szabályozás anomáliáinak vizsgálata, melynek során az élő joggyakorlatot és a nemzetközi mintákat is figyelembe veszi. (N. N.)

■ *Az államfő jogállása II.*

Csink Lóránt–Szabó István (szerk.)

(Sorozat: Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Könyvei. Tanulmányok, ISSN 2061-7240; 26.)

Pázmány Press, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 226. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 308 236 2

- A szerkesztők egyetemi oktatók. A kötetben megjelent tanulmányok a PPKE-n 2013 júniusában megrendezett, az államfő jogállásának témakörével foglalkozó második konferencián elhangzott előadások tanulmányra átdolgozott változatai. A tanulmányok több szempontból elemzik a köztársasági elnök jogállását. A kötetben az államfőnek az országot képviselő funkciójával, a kegyelmezési jogkörével, illetve a tisztség magyarországi történeti koncepcióival kapcsolatos tanulmányok szerepelnek. A tanulmányok egyike az intézmény latin-amerikai jellemzőit mutatja be. Az első, ebben a témakörben rendezett konferencia tanulmánykötetének anotációját lásd a Pro Futuro 2015/1. számában. (B. É.)

■ *Jog és politika határán: alkotmánybíráskodás Magyarországon 2010 után*

Gárdos-Orosz Fruzsina–Szente Zoltán (szerk.)

HVG-ORAC, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 409. Bibliográfia a lábjegyzetekben és a fejezetek végén. ISBN 978 963 258 292 4

- A szerkesztők egyetemi oktatók. A kötetben szereplő tanulmányok arra a kérdésre keresik a választ, hogy a 2010 után bekövetkező közjogi változások milyen hatással voltak a politika és a jog határán elhelyezkedő Alkotmánybíróság tevékenységére. A kötetben szereplő tanulmányok ezen belül is elsősorban azokra a folyamatokra koncentrálnak, amelyek az Alkotmánybíróság politikai befolyásolását célozták, vagy azt eredményezték. A kötet szerkesztői kifejezetten érdekesnek és tanulságosnak tekintik e témakörben a magyarországi kétharmados alkotmányozó parlamenti többséggel kapcsolatos tapasztalatokat. A szerzők kutatási területe más és más módon kapcsolódik ehhez a témához, és szakmai álláspontjuk is különböző, így különböző megközelítésű tanulmányokat foglal magában a kötet. (B. É.)

■ *Az alkotmányjognak asztalánál: az Alkotmánybíróság belülnézetben*

HOLLÓ András

HVG-ORAC, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 250. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 258 264 1

- A szerző volt alkotmánybíró, művét „szubjektív szakmai visszatekintésnek” nevezi. A kötet célja a magyar Alkotmánybíróság történeti előzményeinek, létrejötté körülményeinek, működése kezdeteinek, a teljes ülésen zajlott szakmai vitáknak, illetve a szerző által kiemelt eseményeknek a bemutatása belső nézőpontból. A könyv alapjául azon írott dokumentumok szolgálnak, melyeket a szerző az Alkotmánybíróságon végzett tevékenysége alatt gyűjtött, illetve azon jegyzetek, melyeket munkája során készített. A szerző a magyar alkotmánybíráskodás első nagy korszakát kívánja bemutatni, így a 2010-ben megkezdődött alkotmányos átalakítások utáni korszakról és a testület azt követő működéséről nem szól. (B. É.)

■ *Alkotmánytani alapok*

KOCSIS Miklós–PETRÉTEI József–TILK Péter

Kodifikátor Alapítvány, Pécs, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 325. Bibliográfia a fejezetek végén. ISBN 978 963 89912 6 3

- A szerzők a Pécsi Tudományegyetem oktatói. A könyv rendszerezett ismereteket kíván adni az alkotmánytani alapok tekintetében, melynek során célcsoportjának azon hallgatókat tekinti, akik igazságügyi igazgatás vagy jogi felsőoktatási szakképzésről jelentkeznek jogász szakra. A tételes jogi ismeretek mellett segítséget nyújt abban, hogy az alkotmány egészét rendszerben lássuk. Olyan fontos alapfogalmakkal foglalkozik, mint az alkotmányos demokrácia, az alkotmány, a jogállam, a hatalomhoz kapcsolódó kérdések. A könyv teljes képet mutat az alapvető fogalmakról: definiál, kitér a sajátosságokra és bemutatja funkcióikat. Az alapvető jogok témakörét is magába foglalja, kiemelten foglalkozik az emberi jogokkal. (N. E. É.)

■ *Comparative Perspectives on the Fundamental Freedom of Expression*

András Koltay (ed.)

Wolters Kluwer, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 624. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 295 533 9

- A szerkesztő egyetemi oktató, a Médiatanács tagja. Az angol nyelvű kötet az MTA és az NMHH együttműködésében létrejött Médiatudományi Kutatócsoport 2013 és 2016 közötti kutatási programja keretében keletkezett független tanulmányokat, illetve konferencia- előadások tanulmánnyá átdolgozott változatait tartalmazza. A tanulmányok a kifejezés szabadságához kapcsolódó, valamint az egyes médiajogi kérdéseket változatos módon közelítik meg, ami segíthet a „közös európai minimum” megállapításában. A kötet hat nagy szerkezeti egységre tagolódik, az alábbi témakörök szerint: a szólás- és sajtószabadság alapvető elméleti kérdései, az új média szabályozása, az újságírók jogi státusza, az Európai Unió vonatkozó szabályozása, a rágalmozás és a magánszféra védelme, a gyűlöletbeszéd korlátozása és a blaszfémia. (B. É.)

- *Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején 2.*
Koltay András–Török Bernát (szerk.)
Wolters Kluwer, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 736. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 295 515 5
- A szerkesztők egyetemi oktatók, illetve Koltay András a Médiatanács tagja. A kötet egyike azoknak, amelyek az MTA és az NMHH együttműködése következtében létrejött Médiatudományi Kutatócsoport eredményeit tanulmányok formájában tartalmazzák. A kutatócsoport célja, hogy a szólás- és sajtószabadság aktuális kérdéseit vizsgálja, hozzájárulva ezzel a magyarországi médiajogi vitákhoz. Jelen kötetben a tanulmányok tematikus szerkezetben, négy nagy szerkezeti egységre osztva szerepelnek. Az első részben a sajtószabadság jogának alapvető kérdéseire és alkotmányos változásaira vonatkozó írások szerepelnek, majd a médiataralom korlátozásával kapcsolatos elemzések következnek. A harmadik részben a médiaszabályozás közigazgatási jogi aspektusait vizsgáló tanulmányok találhatóak. A kötetet európai uniós és egyéb összehasonlító megközelítésű tanulmányok zárják. (B. É.)
- *A politikai szabadságjogok korszakai Magyarországon 1945-től napjainkig*
KÖBEL Szilvia
Gondolat–Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 302. Bibliográfia a lábjegyzetekben és a fejezetek végén.
ISBN 978 963 693 647 1
- A szerző alkotmányjogász, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának tudományos főmunkatársa, egyetemi oktató. A kötet a politikai szabadságjogok 1945 utáni magyarországi történetét mutatja be. E jogok közé a szerző a lelkiismereti és vallásszabadságot, a szólásszabadságot, a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, a szabad mozgás és tartózkodási hely megválasztását, a békés gyülekezéshez és a szabad egyesüléshez való jogokat sorolja. E szabadságjogok közül a szerző leginkább a lelkiismereti és vallásszabadság jogának történeti alakulására, illetve ehhez kapcsolódóan az állam és az egyházak kapcsolatára fókuszál. A további politikai szabadságjogok bizonyos kérdéseit ezekkel összefüggésben vizsgálja. A szólásszabadság, gyülekezési és egyesülési szabadság nyolcvanas évek végi magyarországi alakulását külön fejezetben tárgyalja. (B. É.)
- *Free Speech and Censorship Around the Globe*
Péter Molnár (ed.)
CEU Press, Budapest–New York, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 552. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 386 056 4
- A szerkesztő szólásszabadság-kutató a Central European Universityn (Budapest). Az angol nyelvű kötet egyes fejezetei sokszínű megközelítésben vizsgálják a szólásszabadság, és azzal összefüggésben az információs szabadság és a médiajog legkülönbözőbb eseteire vonatkozó szabályokat és gyakorlatokat a világ különböző részein és különböző kultúrákban. A vizsgálat célja a szólásszabadsággal

kapcsolatos fogalmak és a szólás kontextusa jelentőségének feltárása a 20. század második felében és a 21. század elején. A vizsgált időszakban bekövetkezett szóláskorlátozások kritikai olvasatra sarkallták a kötet szerzőit. Az összehasonlító jogi nézőpontú tanulmányok célja, hogy segítsenek az ilyen jellegű visszalépések elkerülésében, és a szólásszabadsággal kapcsolatos gyakorlatok fejlesztésében. A kötet I. részében nemzetközi, áttekintő jellegű, a II. részben a szólásszabadság és az információszabadság érvényesülését, illetve a cenzúra különböző fokú megvalósulását vizsgáló tanulmányok kerültek elhelyezésre. (B. É.)

■ *Gondolatok névjogról, szólásszabadságról*

NAVRATYIL Zoltán

(Sorozat: Médiatudományi Könyvek, ISSN 2064-5597)

MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 120. Bibliográfia: 110–119. és a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 9627 97 0

- A szerző a Pázmány Péter Katolikus Egyetem oktatója. Munkájában arra a kérdésre keresi a választ, hogy az 1959-es, illetve a jelenleg hatályban lévő Polgári Törvénykönyv által személyiségi jogként deklarált névjog, illetve az azzal kapcsolatos jogsérelmek hogyan értelmezhetőek a szólás- és médiaszabadsággal kapcsolatban. Azaz hogy a névjog mennyiben korlátozhatja a szólás- és médiaszabadságot, illetve ezzel kapcsolatban vizsgálja az adatvédelem és a magán-szféra védelmének egyes aspektusait. A kötetben megvalósul a tárgyalt jogok összehasonlításban történő bemutatása. Az ismertetett – főként magyar, angol, német és egyesült államokbeli – jogesetek átfogó képet adnak számunkra a vizsgált alapjogok érvényesüléséről a gyakorlatban, bemutatva a különbséget főként az európai és az amerikai joggyakorlat-jogfelfogás között. A kötethez Lábady Tamás írt előszót. (J. V.)

■ *Alkotmányos alapok*

Pozsár-Szentmiklósy Zoltán–Somody Bernadette (szerk.)

Második, átdolgozott kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2015

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 263. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 258 293 1

- A szerkesztők és a szerzők egyetemi oktatók. A kötet az ELTE Alkotmányjogi Tan-székének műhelyében a különböző korábbi oktatási anyagok felülvizsgálatával, illetve a 2011–2012-es alkotmányos változásokra tekintettel készült, tananyag-ként azok számára, akik a felsőoktatásban, de nem jogtudományi képzésben tanulnak alkotmányjogi ismereteket. A kötet első kiadása 2012-ben jelent meg; annak tartalmát ebben az átdolgozott kiadásban aktualizálták a szerzők. A kötet célja, hogy átfogó képet nyújtson az alkotmányos alapelvekről, értékekről és intézményekről, és ebben a keretben mutassa be a legfontosabb hatályos magyar alkotmányjogi szabályokat. Az első kiadás annotációját lásd a Pro Futuro 2014/1. számában (B. É.)

- *A jogalkalmazás vitatott területei – Vallásszabadság és egyházjog*
Pribula László (szerk.)
Printart-Press, Debrecen, 2015
Konferenciakiadvány. Terjedelem: 166. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 89963 8 1
- A szerzők a témakörrel foglalkozó elméleti és gyakorlati szakemberek. A kötet a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara és a Debreceni Református Hittudományi Egyetem által szervezett, 2014. október 14-én megrendezett tudományos konferencián elhangzott előadások tanulmányra átdolgozott változatait tartalmazza. A tanulmányok jogi és teológiai megközelítésben dolgozzák fel a vallásszabadság és az egyházjog egyes aspektusait, illetve az állam és az egyház kapcsolatára vonatkozó részkérdéseket. Az elméleti megközelítések mellett a gyakorlati szakemberek saját tapasztalatait leírják, illetve az alkotmánybírói és a rendes bírósági gyakorlatot elemző tanulmányok is megtalálhatóak a kötetben. (B. É.)

- *A kínai alkotmány: Zhongguoxianfa*
Salát Gergely (szerk.)
(Sorozat: PANTA, ISSN 2416-1438)
Tytotex Kft., Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 213. Bibliográfia: 205–214. ISBN 978 963 279 859 2
- A szerkesztő egyetemi oktató, kutatási területe az ókori kínai jogtörténet és a modern kínai politika; a szerzők közt sinológusok és jogászok egyaránt szerepelnek. A tanulmánykötet hiánypótló a magyar jogirodalomban, hiszen Kína jogrendszeréről és alkotmányos berendezkedéséről mind ez ideig kevés tanulmány jelent meg. A szerzők a kínai alkotmánytörténettel, az alkotmányozás előzményeivel foglalkoznak, valamint az 1982-es, máig hatályban lévő alkotmányt, ezen belül a kínai alkotmányosság alapintézményeit, az igazságszolgáltatás működését és az emberi jogok és az alkotmányosság kapcsolatát, sajátos kínai megközelítést mutatják be. A kötet a kínai alkotmány hiteles fordítását is tartalmazza. (N. N.)

- *Az ügyvédi hivatás alkotmányjogi helyzete*
SULYOK Tamás
(Sorozat: A Pólay Elemér Alapítvány Könyvtára, ISSN 1786-352X; 52.)
Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2015
Monográfia. Terjedelem: 168. Bibliográfia: 160–165. ISBN 978 615 5411 18 2
- A szerző alkotmánybíró, korábban két évtizeden át ügyvédként dolgozott. A könyvben az ügyvédi hivatás alkotmányjogi helyzetét vizsgálja, ennek során részletesen foglalkozik az ügyvédi hivatás fejlődésével, bemutatva az angolszász, a francia, a német, a közép-kelet-európai és a magyar fejlődést, külön kitérve a kapcsolódó nemzetközi egyezményekre és az Európai Unió idevonatkozó szabályaira. Bemutat több, az Európai Unió Bírósága által meghozott ítéletet, melyek hozzájárultak az ügyvédi hivatás határok nélkülivé válásához Európa legnagyobb részén. A könyv kiemelten foglalkozik az ügyvédi hivatás alkotmányjogi helyzetével, elhelyezve azt az alkotmányok rendszerében és az Alkotmánybírói gyakorlatában. (N. E. É.)

- **Tansegédlet az alkotmányjogi záróvizsgálathoz**
SZABÓ Zsolt
(Sorozat: Werbőczy-sorozat, ISSN 2062-2538)
Negyedik, átdolgozott kiadás. Patrocinium, Budapest, 2015
Tansegédlet. Terjedelem: 236. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 413 0437
- A szerző egyetemi oktató. A kötet a Károli Gáspár Református Egyetem alkotmányjogi záróvizsga tételait alapul véve tartalmazza a felkészülést segítő tananyagot. A tansegédlet az egyes államvizsgatételek vázlatát, lényeges elemeit, a vonatkozó jogszabályokat, alkotmánybírói határozatokat és egyéb jogforrásokat tartalmazza. A negyedik kiadásban a 2015. szeptember 1-jén hatályos jogszabályi változásokkal frissítette a tételek kidolgozását a szerző, ezáltal segítve a záróvizsgára készülőköt. A korábbi kiadás annotációját lásd a Pro Futuro 2016/2. számában. (B. É.)

- **Az európai adatvédelmi jog megújítása – Tendenciák és lehetőségek az önszabályozás területén**
SZŐKE Gergely László
(Sorozat: Infokommunikáció és Jog Könyvek, ISSN 2060-5021)
HVG-ORAC, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 187. Bibliográfia: 169–187. ISBN 978 963 258 262 7
- A szerző egyetemi oktató, a könyv a doktori disszertációjának az átdolgozott változata. Célja, hogy átfogóan bemutassa a személyes adatok védelmével kapcsolatos jogi környezetet. A szerző áttekinti az európai adatvédelmi szabályozás történetét, vizsgálja az európai adatvédelmi jog megújítására vonatkozó reformot és annak eredményeit. Az eredményeket egy általa kialakított új generációs adatvédelmi szabályozási keretrendszerben, kritikus megközelítéssel elemzi. Reflektál az e jogterületen tapasztalt tendenciákból és az adatkezelők kötelezettségeiből fakadó kihívásokra; vizsgálja, hogy az önszabályozás, illetve az adatkezelők belső szabályozása adta változások alkalmasak lehetnek-e a kihívások megoldására. (B. É.)

- **Bevezetés az alkotmányjogba – Az Alaptörvény és Magyarország alkotmányos intézményei**
Trócsányi László–Schanda Balázs (szerk.)
Negyedik, átdolgozott kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 503. Bibliográfia a lábjegyzetekben és a fejezetek végén. ISBN 978 963 258 282 5
- A kötet szerzői a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Szegedi Tudományegyetem jogi karának oktatói. A hazai alkotmányjog 2010 óta csaknem folyamatos átalakuláson ment keresztül, ami az egyetemi tananyag rendszeres átdolgozását indokolja. Jelen kötet a 2015. augusztus 31-ig megjelent jogszabályi változásokra tekintettel dolgozza fel az ismeretanyagot. A szerzők a hatályos tételes joganyag ismertetése mellett annak alkotmányelméleti szempontból megalapozott bemutatását is megvalósítják. A kötet az alkotmányjogi tanulmányok alkotmányelméleti és államszervezeti részeit tartalmazza, az alapvető jogokkal kapcsolatos kérdéseket nem tárgyalja. A korábbi kiadás annotációját lásd a Pro Futuro 2016/2. számában. (B. É.)

BŰNÜGYI TUDOMÁNYOK

■ *Büntetőjog I.*

BALOGH Ágnes

(Sorozat: Jogi Szakvizsga Segédkönyvek, 2014–15, ISSN 1417-7986)

Hatodik, jelentősen átdolgozott kiadás. Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 279. Bibliográfia: 279. ISBN 97 9635 376 56 6

- A szerző a Pécsi Tudományegyetem jogi karának oktatója, munkája a kiadó által útjára indított jogi szakvizsga segédkönyveknek az anyagi büntetőjog általános részét bemutatni hivatott legújabb, a változásokat tartalmazó, hatályosított darabja. Nemcsak szakvizsgázóknak és joghallgatóknak hasznos, hanem olyan gyakorlati szakembereknek is, akik az elmúlt öt év változásait szeretnék, rendszerbe foglalva áttekinteni. A kötet a jogszabályok megértését a vonatkozó büntető kollégiumi véleményekkel, bírósági döntésekkel és gyakorlati példákkal segíti. A korábbi kiadást annotáltuk a Pro Futuro 2015/2. számában (S. F.)

■ *Az európai elfogatóparancs Magyarországon – The European Arrest Warrant in Hungary*

BÁRD Petra

Országos Kriminológiai Intézet, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 237. Bibliográfia: 219–237. ISBN 978 963 89468 9 8

- A szerző az Országos Kriminológiai Intézet tudományos főmunkatársa. Művében az európai elfogatóparancsot és általában véve az Európai Unió büntügyi együttműködését elemzi mélyebben. A monográfia két nyelven íródott: elsőként a magyar nyelvű tanulmány olvasható, ezt követi az angol változat. A könyv három részben tekinti át az Európai Unió harmadik pillérének, a bel- és igazságügyi együttműködésnek a rövid történetét, valamint az elfogatóparancsot. A második részben az elfogatóparancs magyarországi alkotmányos vizsgálatával foglalkozik, a harmadik részben pedig a büntügyi együttműködésről ír részletesebben, egy esettanulmány keretében. A kötet erénye, hogy üzenetet hordoz az európai igazságszolgáltatási térség jövőbeli alakulása iránt érdeklődők számára is, a bizalom erősítésének lehetőségeivel kapcsolatban. (H. D.)

■ *Nemzetek feletti büntetőjog az Európai Unióban*

BÉKÉS Ádám

HVG-ORAC, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 458. Bibliográfia: 446–458. ISBN 978 963 258 287 0

- A szerző egyetemi adjunktus a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen. A monográfiát hét fejezetre osztotta: ír az európai jogról általánosságban; boncolgatja az európai büntetőjog fogalmát; áttekint az Unió büntetőpolitikájának fejlődését; a büntügyi együttműködést szolgáló fontosabb intézményeket; ismerteti az Európai Bíróság jogfejlesztő munkáját; valamint az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatának egyes aspektusait; végezetül a zárszóban foglalja össze gondolatait. A könyv jelentősége, szemben a témában keletkezett hasonló művekkel, abban áll, hogy már a Lisszaboni Szerződést követően, a megváltozott jogi környezet-

ben íródott; a szerző feltárja az Európai Unió sajátos felépítéséből és működési rendszeréből eredő jellegzetességeket, bemutatva a közösségi jog fejlődésének a büntetőjogra gyakorolt hatását. (H. D.)

■ **Büntető eljárásjog**

BELOVICS Ervin–TÓTH Mihály

Második, aktualizált kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 607. Bibliográfia: 605–607. ISBN 978 963 258 284 9

- A szerzők egyetemi tanárok, illetve Belovics Ervin a legfőbb ügyész büntetőjogi helyettese. A kötet második, aktualizált kiadás, mely szerkezetében is és tartalmában is több ponton eltér az első, 2013-as kiadástól. A tartalmi változtatást elsősorban a megjelenést követően hatályba lépett szabályok eredményezik, hiszen a mű elsődleges célja, hogy ezek alapján dolgozza át a korábban kiadott tankönyv megállapításait. A 18 fejezetben ismertetett tananyag elsősorban az egyes jogintézmények lényegi elemeinek bemutatására törekszik, emellett egy jól áttekinthető rendszerben nyújt segítséget a jogalkalmazók számára. A korábbi kiadást annotáltuk a Pro Futuro 2015/1. számában. (Sz. Zs.)

■ **Büntetőjog: Különös Rész I–II.**

BLASKÓ Béla–HAUTZINGER Zoltán–MADAI Sándor–PALLAGI Anikó–POLT Péter–SCHUBAUER László

Átdolgozott kiadás. Rejtjel, Budapest–Debrecen, 2015

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 469 (I. kötet), 466 (II. kötet). Bibliográfia nincs.

ISBN 978 963 7255 92 2 (I. kötet), 978 963 7255 95 3 (II. kötet)

- A szerzők a Nemzeti Közszerzői Egyetem, illetve a Debreceni Egyetem oktatói. A tankönyv újabb kiadását a Btk. módosításai tették indokolttá. A könyv a büntetőjog különös részének tényállásait tartalmazza, fejezetei a Btk. szerkezeti felépítéséhez igazodnak. Az I. kötet a Btk. XIII. fejezetétől a XXIX. fejezetéig, a II. kötet a Btk. XXX. fejezetétől a XLV. fejezetéig szereplő bűncselekmények tényállásait tekinti át. A kötet az előző kiadásokban megismert logika szerint épül fel. Tagolása és szerkesztése jól követhetővé teszi. A bűncselekmények aprólékos és szakmailag is részletes elemzése miatt nemcsak a büntetőjoggal ismerkedő joghallgatók számára nyújthat hasznos segítséget a büntetőjog különös részének mélyebb elsajátításához, de hasznos kézikönyv lehet a büntetőjoggal már régebben foglalkozó elméleti és gyakorlati szakemberek számára is egy-egy felmerülő büntetőjogi probléma megoldásához. Az előző kiadás annotációját lásd a Pro Futuro 2015/1. számában. (H. D.)

■ **Magyar büntetőjog: általános részi ismeretek**

CSEMÁNÉ VÁRADI Erika–GÖRGÉNYI Ilona–GULA József–JACSÓ Judit–LÉVAY Miklós–SÁNTHA Ferenc

Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2015

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 242. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5216 77 0

- A Miskolci Egyetem tapasztalt oktatóinak újabb kötete a Magyar büntetőjog: általános részi ismeretek, mely a Miskolci Egyetem más tankönyveihez hasonló dog-

matikai és metodikai alaposággal dolgozza fel a címben szereplő tárgyat. Terjedelme ugyanakkor szűkebb. Nem joghallgatók, hanem a büntetőjoggal kisebb mélységben foglalkozók számára nyújt pontos, jól használható, kompakt ismereteket. Hasznos lehet ugyanakkor a büntetőjoggal foglalkozók számára is, mint olyan kötet, amely gyors áttekintést tesz lehetővé a közelmúltban bekövetkezett változásokról. (S. F.)

■ *Antikorrupció és integritás*

Dargay Eszter–Juhász Lilla Mária (szerk.)

Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2015

Konferenciakiadvány. Terjedelem: 201. Bibliográfia a fejezetek végén.

ISBN 978 615 5527 62 3

- A szerzők egyetemi oktatók és gyakorló jogászok, a Belügyminisztérium és a Nemzeti Védelmi Szolgálat munkatársai. A kötet a 2015. december 10-én, Budapesten megrendezett konferencia szerkesztett anyaga. A tanulmányok általános képet adnak az integritás és az antikorrupció témaköréről. A könyv bemutatja a nemzetközi törekvéseket és eredményeket, elemzi az OECD-jelentéseket, és ismerteti az Európai Unió jelenlegi stratégiáját. Emellett az olvasó betekintést nyerhet a magyar antikorrupciós küzdelembe is: a Nemzeti Védelmi Szolgálat szerepétől és működésétől kezdve a korrupciós bűncselekményekig számtalan témát felölelnek a kiadvány írásai. A tanulmánykötetet angol nyelvű összefoglalók zárják. (H. D.)

■ *Büntető anyagi jog I–IV. az új Btk. alapján*

DERES Petronella–DOMOKOS Andrea

Második, átdolgozott kiadás. Patrocinium, Budapest, 2015

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 222 (I. kötet), 150 (II. kötet), 142 (III. kötet), 89 (IV. kötet). Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963413016 (I. kötet), 978 963 413 018 5 (II. kötet), 978 963 413 021 5 (III. kötet), 978 963 413 022 2 (IV. kötet)

- A szerzők egyetemi oktatók. A jegyzet az első kiadás hatályosított, átdolgozott változata. Elsősorban joghallgatónak ajánlott, hiszen a büntetőjogi vizsgára, záróvizsgára való felkészülést segíti elő. Szerkezetét tekintve a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) felépítését követi; a törvényszöveget idézi, ezt követően írja le a vonatkozó elméleti ismereteket, illetve elemzi az esetlegesen felmerülő, releváns gyakorlati kérdéseket. A jegyzet első része a szándékos és gondatlanság kérdéskörének szentelt fejezettel egészült ki, a korábbi kiadáshoz képest, illetve a bemutatás sorrendje módosult. A 2013-as kiadásnál a II. kötet még az egyes különös részi tényállásokkal foglalkozott; a későbbiek során a II. kötet az Általános Részre korlátozódott. Apróbb kiegészítések jelennek meg itt és a Különös Részt vizsgáló, további kötetekben is. A korábbi kiadást annotáltuk a Pro Futuro 2015/2. számában. (A. Zs.)

■ *Vadászok, halászkok a büntetőjog hálójában*

ELEK Balázs

HVG-ORAC, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 325. Bibliográfia: 319–325. ISBN 978 963 258 272 6

- A szerző bíró, a Debreceni Egyetem oktatója. E munkájával segítséget kíván nyújtani a büntetőjogi és egyéb szakirányú előírások megismeréséhez, ezáltal hozzájárulva a vadászat körében előforduló balesetek csökkentéséhez, a bűncselekmények visszaszorításához. Mindezeket a szerző színes, a valóságban megtörtént esetek bemutatásán és a bírói gyakorlat által kimunkált, avagy éppen kialakulóban lévő megoldások ismertetése útján törekszik elérni. Mindvégig szem előtt tartja azon célkitűzését, hogy mind az elkövetőket, mind másokat visszatartson a tanulmányban szép számmal felvonultatott, és a témában szóba jöhető bűncselekmények elkövetésétől. A monográfia nem csupán a jogásztársadalom, hanem a vadászattal, halászattal és horgászattal kapcsolatba kerülők, de általában a természet és a sport iránt érdeklődők számára is haszonnal forgatható. (L. B.)

■ *Úton a bírói meggyőződés felé: a készülő büntetőeljárás törvény kodifikációja*

Elek Balázs–Miskolczi Barna (szerk.)

Printart-Press, Debrecen, 2015

Konferenciakiadvány. Terjedelem: 256. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 89963 6 7

- A tanulmánykötet az Igazságügyi Minisztérium, valamint a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara közös szervezésében, 2014. december 12-én megrendezett konferencia szerkesztett anyaga. A könyvet különösen értékessé teszi, hogy különböző hivatásrendbeli, gyakorlati szakemberek fogalmaznak meg elvárásokat az új törvénnyel szemben. A kötet bemutatja a büntetőeljárás törvény aggályos területeit, valamint a készülő törvény változtatásainak főbb irányvonalait is. A 16 rövidebb tanulmány között számos PhD-hallgató előadásának az írásos változata is megtalálható, melyek szintén szorosan a kodifikációhoz kapcsolódó eredményeket ismertetnek. (Sz. Zs.)

■ *Büntető eljárásjog I–II.*

FANTOLY Zsanett–BUDAHÁZY Árpád

Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 271 (I. kötet), 269 (II. kötet). Bibliográfia: 251–257 (I. kötet), 203–208 (II. kötet). ISBN 978 615 5527 05 0 (I. kötet), 978 615 5527 63 0 (II. kötet)

- A szerzők a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Karának oktatói. A tankönyv a büntető eljárásjogot tanuló hallgatók, valamint a téma iránt érdeklődők számára készült; első kötete a büntetőeljárás törvény statikus részét, második kötete pedig a büntetőeljárás törvény dinamikus részét mutatja be, követve a kódex felépítését. A kiadvány nem csupán a tételes joganyag dogmatikailag rendszerezett ismertetését tartalmazza, hanem a vonatkozó nemzetközi és hazai bírói gyakorlat, és a jogtudományi álláspontok feltüntetésével is törekszik segítséget nyújtani a hallgatóknak a komplex tudás elsajátításához. A jogesetek és az iratminták emellett a gyakorlati jogi ismeretek megszerzését is biztosítják. (L. B.)

■ *A környezet és természet elleni bűncselekmények nyomozása*

FARKASNÉ DR. HALÁSZ Henrietta

Nemzeti Közszerzői Egyetem Rendészettudományi Kar, Budapest, 2015

Egyetemi jegyzet. Terjedeleme: 111. Bibliográfia: 107–111. ISBN 978 615 5527 07 4

- A szerző egyetemi oktató. Célja a tananyagalkotáson túl az is, hogy a témáról való gondolkodás egységesítése és javítása irányában hasson. Az előszót követően a jogi szabályozást és intézményrendszert mutatja be, így az alkotmányjogi alapokat, az európai uniós szabályozást, a környezet-, és természetvédelmi szervezetrendszert, valamint a büntetőjogi és a szabálysértési jogi hátteret. A további fejezetek a természetkárosítás nyomozását, az államhatárhoz kötődő elkövetési magatartásokat, a környezetkárosítás, a hulladékgazdálkodás rendjének megsértése bűncselekmény, valamint az állatkínzás nyomozását ismertetik. A jegyzet az újonnan bevezetett orvvadászat és orvhalászat tényállásait is elemzi, és a téma alapos bemutatása érdekében mellékletként tartalmazza a legfontosabb iratmintákat és vonatkozó rendeleteket. (T. A. N.)

■ *Büntetőjog: általános rész*

Filó Mihály (szerk.)

(Sorozat: ELTE Jogi Kari Jegyzetek, ISSN 2060-5986; 19.)

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015

Jegyzet. Terjedeleme: 219. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 312 235 8

- A szerkesztő az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatója. A könyv a kar igazságügyi ügyintéző alapszakának hallgatói részére készült. Igazodva a szak sajátos képzési igényeihez, a büntetőjog általános részének két kiemelt témájára fektet nagyobb hangsúlyt. Így elsőként a felelősségtan és a büntetéstan alapvető kérdéseit ismerteti részletesen, ezt követően a nemzetközi büntetőjog témakörét elemzi, melynek során kifejezetten a magyar vonatkozású esetekre koncentrálnak, és tesz megállapításokat. (H. D.)

■ *Bűnmegelőzés-alapú társadalom: prevenció a XXI. században.*

GARAMVÖLGYI László

Studium Plusz, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedeleme: 496. Bibliográfia: 483–491. ISBN 978 615 5463 83 9

- A rendőrségi szövívőként ismertté vált szakember a napjainkra nagymértékben átalakult bűnözésre és a bűnözés új kihívásaira keresi a választ, elsősorban a bűnmegelőzés-alapú társadalom modellezésével. A műben olyan aktuális kérdésekre tér ki, mint a közbiztonság, a globalizáció, a politika és bűnözés kapcsolata és a „zombiapokalipszis” újraértelmezése. Ezekkel a témákkal kapcsolatosan a kriminalitás különböző aspektusait tárgyalja, többek között azt, hogy a globalizációnak mi lehet a szerepe a kriminalitással összefüggésben. Sokrétű, komplex szemléletmód és megközelítés jellemzi, kitér a gazdasági ciklusok, a devianciák, a maffia, a bibliai elemek, az ókori történelem, az orosz politika, az amerikai elnökök, továbbá a média kriminalitásban betöltött szerepére is. (A. Zs.)

■ *Magyar büntetőjog: Különös Rész*

GÖRGÉNYI Ilona–GULA József–HORVÁTH Tibor–JACSÓ Judit–LÉVAY Miklós–SANTHA Ferenc–VÁRADI Erika

Átdolgozott kiadás. CompLex, Budapest, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 716. Bibliográfia: 709–716. ISBN 978 963 295 351 9

- A könyv szerzői a Miskolci Egyetem Büntetőjogi és Kriminológiai Tanszékének munkatársai. A legújabb kiadás az időközben bekövetkezett jogszabályi és ebből fakadó jogalkalmazói változásokat jeleníti meg, az – időközben elhunyt – Horváth Tibor nevével (is) fémjelzett, méltán népszerű kötetben. A témához igazodva a fejezetek a Btk. fejezeteit követik. Minden fejezet elején jogtörténeti és jogelméleti áttekintés vezeti be az olvasót, ezt követően kerül sor az egyes tényállások részletes bemutatására. A kötet egyebekben hűen követi az előző kiadásokban megismert felépítést, az egyes témakörkhöz kapcsolódó gyakorlat (BH-k, kúriai döntések, kollégiumi vélemények, jogegységi határozatok) ismertetésével. Az előző kiadást annotáltuk a Pro Futuro 2016/1. számában. (S. F.)

■ *Gályapadból laboratóriumot – Tanulmányok Finszter Géza professzor tiszteletére*

Hack Péter–Király Eszter–Korinek László–Patyi András (szerk.)

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 518. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 312 225 9

- A kötet Finszter Géza nyugalmazott rendőr ezredes, egyetemi tanár tiszteletére, 70. születésnapja alkalmából készült, szerzői ennek megfelelően az ünnepelt tanítványai, barátai, pályatársai. Első része rendészeti témájú, a második büntetőjogi tárgyú, a harmadik rész pedig a kriminológia területéhez tartozó, magas szakmai színvonalú értekezéseket vonultat fel. A negyedik rész egy válogatást ad Finszter Géza közírói munkásságából. Az Utóhang c. fejezet tartalmazza a professzor publikációs jegyzékét. A kötet a nagyrészt magyar nyelvű tanulmányokon kívül egy francia nyelvű esszét is tartalmaz. (H. D.)

■ *Kriminalisztikatörténeti tanulmányok*

IBOLYA Tibor

Patrocinium, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 174. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 413 007 9

- A szerző egyetemi oktató, ügyész. Hét tanulmányában szemléletesen és olvasmányosan, korabeli rajzokat és fényképeket is mellékelve mutatja be a tetoválást mint a kriminalisztikai azonosítás eszközét. Megismerteti továbbá az olvasót az első magyar kriminalisztikai tankönyvvel és szerzőjével, Endrődy Gézával, valamint Gábor Bélával, a daktiloszkópia első magyar szakértőjével. Ezen túlmenően lebilincselő stílusban tér ki az 1907-es, híres dánosi rablógyilkosság korabeli szakirodalmára, az 1908-as első magyarországi bankrablásra, Mágnás Elza meggyilkolására és Szojka Párnó bűnöző életére. Az izgalmas, jól felépített kötet ajánlható a jogtudomány képviselőinek, a gyakorló jogászoknak, de a témával behatóbban ismerkedni kívánó joghallgatóknak és laikus állampolgároknak is. (H. T.)

■ *Megbüntethetetlen bűnök*

IRK Ferenc

Bíbor, Miskolc, 2015

Monográfia. Terjedelem: 236. Bibliográfia: 189–210. ISBN 978 615 5536 10 6

- A szerző jogász, kriminológus. A monográfia a transznacionális gazdálkodó szervezetek kockázatmenedzselését tekinti át sajátos szemmel. Hét fejezetben, széleskörűen foglalkozik a vállalatok kockázatelemzésével, felelősségi kérdéseivel, a devianciákkal, illetve a gazdálkodó szervezetek bűnözésével. Az utóbbi témakörön belül részletesen elemzi a büntetőjogi aspektusokat, kitér a szervezeti bűnözésre, a vállalati bűnözésre, illetve olyan bűncselekményeket mutat be, amelyeket a munkavállalók követhetnek el, és amelyeknek áldozatai lehetnek. A szerző külön fejezetet szán az egyes iparágakon (autóipar, ruhaipar, élelmiszeripar stb.) belül elkövethető bűncselekmények elemzésére. (A. Zs.)

■ *Büntetés-végrehajtási jog*

JUHÁSZ Zsuzsanna–LŐRINCZ József

(Sorozat: Fundamenta Fontium Juris Criminalis, ISSN 2064-3462)

Iurisperitus Bt., Szeged, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 278. Bibliográfia a fejezetek végén. ISBN 978 615 5411 29 8

- A szerzők a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatói. A kötet a szegedi büntetőjogi iskola könyvsorozata, mely az újrakodifikált büntetés-végrehajtási jog rendszertanát, sajátosságait és gyakorlatát a tantárgyi felosztást követve, öt nagyobb fejezetben mutatja be, melyek a következők: a büntetés-végrehajtási jog; a szabadságelvonással járó büntetések, a szabadságelvonással járó intézkedések és kényszerintézkedések végrehajtása; a szabadságelvonással nem járó jogkövetkezmények végrehajtása, illetve a büntetés-végrehajtás jogállami kontrollrendszere. A könyv igazi különlegessége, hogy a problémafelvető kérdések mellett, az egyes fejezetek elején ismertetett jogeseteken keresztül mutatja be az adott témakört, érdekesebbé és érthetőbbé téve ezzel az elsajátítandó tananyagot. (Sz. Zs.)

■ *Alapelvi (r)evolúció az európai büntetőjogban*

KARSAI Krisztina

Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2015

Monográfia. Terjedelem: 191. Bibliográfia: 178–188. és a lábjegyzetekben.

ISBN 978 615 5411 25 0

- A szerző egyetemi tanár, akinek a tollából született, az európai büntetőjoggal foglalkozó számos munka már sorozatnak tekinthető. Újabb műve ezúttal az alapelvek oldaláról közelíti meg a tárgykört. A vizsgálódás fókuszja a magyar büntetőjogi alapelvek változása az európai jogi fejlődés eredményeképpen. Az alapvetést és a fogalmak tisztázását követően, először a klasszikus büntetőjogi alapelveket elemzi, úgymint az anyagi jogi legalitást, a bűnösségen alapuló felelősség elvét és a büntetőjog ultima ratio jellegét és szubszidiaritását. Ezt követően az európai büntetőjogi elvek elemzése következik, feltárva azok részletes jelentését, érvényesülésének jellemzőit, esetleges alkalmazási nehézségeit. A munka magas

szakmai színvonala, a téma aktualitása, a jogintézmények megfelelő elméleti keretbe foglalása, ugyanakkor a gyakorlati nehézségek feltárása, és a szerzőtől már megszokott élvezetes stílus teszi még érdekesebbé az olvasást. (P. T. Á.)

- *Az egészségügyi beavatkozás és kutatás rendje elleni bűncselekmények, valamint az egészségügyi önrendelkezési jog megsértése*

Kovács Gábor

Universitas-Győr, Győr, 2015

Monográfia. Terjedelem: 303. Bibliográfia: 283–303. ISBN 978 615 5298 76 9

- A szerző a Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar oktatója. A mű hiánypótlónak tekinthető a magyar büntetőjog szakirodalmában. Az általános áttekintés keretében alapvető fogalmakat tisztáz, részletesen foglalkozik a bioetika témájával, a jog és a kriminalizáció kapcsolatával, a bioetikai tárgyú nemzetközi kodifikációval, a hazai bioetikai tárgyú alkotmányos jogvédelemmel és az alkotmánybírósági gyakorlattal. Ezt követően bemutatja és elemzi az egyes témához kapcsolódó tényállásokat. A könyv a szélesebb körű jogásztársadalom és az orvostudomány művelői számára is értékes olvasmány. (A. Zs.)

- *Dobos-könyv – Emlékkönyv Dr. Dobos János születésének 80. évfordulója tiszteletére*

Kovács Gyula (szerk.)

Patrocinium, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 223. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 413 023 9

- Az ünnepi kötet Dobos János rendőr ezredes, szakíró, főiskolai oktató tiszteletére, a 80. születésnapja alkalmából jelent meg. A szerzők neves rendőrségi szakemberek. A kötet bemutatja Dobos János életpályáját, három bűnügyi jellegű cikkén keresztül bepillantást nyújt munkásságába, és tartalmazza a pályatársak visszaemlékezéseit is. A könyv jogi vonatkozású részében öt tanulmányt olvashatunk, amelyek egy-egy témát a bűnüldözés szempontjából mutatnak be. Átfogó képet kapunk a betöréses lopás megjelenési formáiról, a rablás forrónyomos felderítésének feltételeiről, továbbá a sértetti közrehatás jelentőségéről, kérdőíves kutatás módszerén keresztül. Áttekinti továbbá a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények bűnüldözése során használt módszereket, valamint a tanúvédelem magyarországi szabályozását is. A kötetet bűnügyi történetek és illusztrációk is színesítik. (F. V. Z.)

- *A korrupció*

KÓHALMI László

(Sorozat: Acta Criminalia, ISSN 1786-6758; 2.)

PTE ÁJK Gazdasági Büntetőjogi Kutatóintézet, Pécs, 2015

Kismonográfia. Terjedelem: 107. Bibliográfia a fejezetek végén.

ISBN 978 963 642 837 2

- A szerző a PTE ÁJK oktatója. Kötetében a kriminálpolitika egyik legjelentősebb kérdésével, a korrupcióval foglalkozik részletesen. Arra keresi a választ, hogy ho-

gyan lehet eredményesebben fellépni a korrupció ellen. Ennek érdekében, egy történeti bevezetést követően, bemutatja a korrupció természetét, a jog és az etika korrupció-visszaszorító erejét. Ezt követően az önvédelmi korrupció koncepciójával foglalkozik, majd az üzleti szektorban jelentkező korrupció megelőzésére tesz javaslatokat. Végezetül pedig egy empirikus kutatás eredményeit ismerteti. A szerző a témával kapcsolatosan egy kérdéssort állított össze, amelyet 100 joghallgatóval töltetett ki, és amellyel arra kereste a választ, hogy a jövő jogalkalmazói, bűnüldözői vagy éppen védői, miként vélekednek a korrupcióról. (P. G.)

■ *Szabadulás a büntetés-végrehajtási intézetből*

NAGY Anita

Bíbor, Miskolc, 2015

Monográfia. Terjedelem: 274. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 915 5536 12 0

- A szerző a Miskolci Egyetem oktatója. A kötet a büntetés-végrehajtási jog témakörén belül az eltértek azon szabadulási formáit mutatja be, amikor a tényleges szabadságvesztés letöltését megelőzően szabadulnak. Ennek megfelelően tudományos igényességgel taglalja a kegyelmi eljárás, a reintegrációs őrizet, a feltételes szabadságra bocsátás mint szabadulási formák feltételeit, eljárását, jellegzetességeit, és egyben nemzetközi kitekintést is nyújt az egyes jogintézmények vonatkozásában. A büntetés-végrehajtási intézetek túlzásfóltóságának problematikájából kiindulva vázolja fel a jövő lehetséges útjaként a sikeres reintegrációt. A kötetet különösen értékesnek teszik a szerző empirikus kutatási tapasztalatai. (F. V. Z.)

■ *Az ügyész diszkrecionális jogköre*

RÓTH Erika

Miskolci Egyetemi Könyvkiadó, Miskolc, 2015

Monográfia. Terjedelem: 215. Bibliográfia: 201–215. ISBN 978 615 5216 91 6

- A szerző egyetemi oktató, ügyvéd. A könyv az ügyész mérlegelési jogkörét az alkotmányos büntetőeljárás követelmények, a nemzetközi elvárások, valamint egyes európai országok gyakorlata alapján teszi vizsgálatának tárgyává, melynek során külön figyelmet szentel a készülő új büntetőeljárás törvény koncepcionális elveinek is. Kiemeli, hogy a diverziós eszközök optimális alkalmazása a terhelt és a sértett érdekeit szolgálja, egyúttal maga után vonja a bíróság munkaterhének csökkenését is. Monográfiájában összeveti a vádhatóság egyre szélesedő elterelési lehetőségét a bíróság igazságszolgáltatási funkciójával, elemelve az ügyész quasi bírói hatáskörrel történő felruházását, a döntését befolyásoló körülmények megismerhetőségét, eljárása átláthatóságát, valamint számonkérhetőségét. (L. B.)

■ *Korszakváltás a büntetés-végrehajtásban: útmutató a 2013. évi CCXL. (BV.) törvény megismeréséhez.*

Schmehl János–Pallo József (szerk.)

(Sorozat: Börtönügyi Tanulmányok, ISSN 2064-5457; 2.)

Büntetés-végrehajtás Tudományos Tanácsa, Budapest, 2015

Kézikönyv. Terjedelem: 179. Bibliográfia: 158–162. ISBN 978 963 89996 3 4

- A mű szerkesztői a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának tagjai. Jelen kötet az Országgyűlés által 2013. december 17-én elfogadott büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény legfontosabb részeit mutatja be. A könyvet egyben szakmatörténeti dokumentumnak is szánták, figyelembe véve a jogterület dinamikus változásának lehetőségét. A kötet a modern kori magyar büntetés-végrehajtási jog kodifikációs csomópontjain, valamint az európai jogi környezet ismeretetésén túl kommentárként nyújt segítséget a jogalkalmazók számára. (Sz. Zs.)

■ *Alkotmány és anyagi büntetőjog – A büntetőjog-alkalmazás alkotmányosságának egyes kérdései*

SZOMORA Zsolt

Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2015

Monográfia. Terjedelem: 151. Bibliográfia: 124–148. és a lábjegyzetekben.

ISBN 978 615 5411 26 7

- A szerző a Szegedi Tudományegyetem docense. A büntetőjog alkotmányosságának kérdése viszonylag új keletű a magyar büntetőjogban, összefoglaló monográfia ebben a témában még eddig nem jelent meg. A könyv első részében az alkotmányos büntetőjogi garanciák rendszerét tekinti át a szerző. Ezt követően kerül sor a büntetőjog-alkalmazás alkotmányossági kérdéseinek feltárására, ezen belül részletesen bemutatásra kerül a teleologikus és az alkotmánykonform normaértelmezés. A mű jelentős részét képezi a becsület mint jogi tárgy, valamint a rágalmozási és becsületsértési büntetőítéletek elemzése. Kritikai elemzés tárgya továbbá a büntetőítéletet első ízben megsemmisítő alkotmánybírósági határozat, amelyik szintén a véleménynyilvánítás szabadságához kapcsolódik. Majd további esetjogelemzés zárja a könyvet, az alkotmányos norma büntetőbírói alkalmazásának tapasztalatait és problematikus pontjait tárva fel. (P. T. Á.)

■ *Budapest – Prostitúció – A fővárosi utcai prostitúció rendészeti szempontú vizsgálata*
TAMÁSI Erzsébet

Országos Kriminológiai Intézet, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 171. Bibliográfia: 157–163. ISBN 978 963 7373 21 3

- A szerző a PPKE JÁK oktatója, illetve az Országos Kriminológiai Intézet tudományos főmunkatársa. Monográfiájában arra vállalkozott, hogy komplex képet adjon a fővárosi prostitúció volumenéről, illetve megjelenési formáiról. Ennek érdekében számos interjút készített a prostituáltakkal és a velük foglalkozó civilszervezetekkel, valamint áttekintette a kerületi rendőrségek prostitúcióval kapcsolatos tevékenységét is. Végezetül a kutatás a Budapest utcáin zajló prostitúció rendészeti kezelésének megismerésére, valamint az ezzel kapcsolatos szabálysértésekre és bűncselekményekre, továbbá a prostitúciót végző nők helyzetére koncentrált, alapvetően rendészeti szempontból. A téma feldolgozásának újdonsága és komplex megközelítése miatt egyéb társadalomtudományok művelői, a szociológia, pszichológia iránt érdeklődők számára is érdekes olvasmány lehet. (P. G.)

EURÓPA-JOG ÉS NEMZETKÖZI JOG

- *Decem anni in Europaea Unione II. – Európai és nemzetközi jogi tanulmányok*
 Angyal Zoltán (szerk.)
 (Sorozat: Miskolci Jogtudományi Műhely, ISSN 1589-1518; 7.)
 Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2015
 Tanulmánykötet. Terjedelem: 162. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
 ISBN 978 615 5216 78 7
- A szerzők egyetemi oktatók, PhD-hallgatók. A kötet a miskolci jogi kar Európai és Nemzetközi Jogi Intézete által, Magyarország Európai Unió csatlakozásának 10. évfordulója alkalmából szervezett konferencián elhangzott előadások anyagát tartalmazza. A változatos témákkal foglalkozó kötetben olvashatunk többek között a határokon átnyúló bűncselekmények elleni uniós küzdelemről, a büntetőjogi és kollíziós magánjogi jogegységesítés kérdéseiről vagy a kulturális jogok nemzetközi védelméről. Kiemelt szerepet kap a nemzetközi családjog problémaköre, a közreadott kilenc tanulmányból ugyanis három e területtel foglalkozik. A kötet teljes terjedelmében elérhető elektronikusan a Miskolci Egyetem honlapján. (Sz. D.)
- *Nemzetközi szerződések mozgásában – Alkotmányos és nemzetközi jogi kihívások az Európai Unió külkapcsolataiban*
 BARTHA Ildikó
 Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2015
 Monográfia. Terjedelem: 303. Bibliográfia: 285–303. ISBN 978 615 5376 72 6
- A szerző egyetemi oktató. Kötetében az Európai Unió nemzetközi szerződéses kapcsolatrendszerén keresztül vizsgálja az Unió külkapcsolatainak fejlődését, annak sajátos dinamikáját. Részletesen foglalkozik az Európai Unió alkotmányosodásának kérdéskörével, majd ennek tükrében mutatja be az alapszerződések külkapcsolatokra vonatkozó rendelkezéseit, illetve a beleértett külső hatáskörök doktrínáját. Különös figyelmet fordít az uniós jog és a nemzetközi jog kapcsolódási pontjainak, illetve a tagállamok és az Unió nemzetközi szerződésai működésének vizsgálatára az integráció olyan kulcsfontosságú területein, mint a közös kül- és kereskedelempolitika, illetve a légi közlekedés. (Sz. D.)
- *A nem állami szereplők elleni önvédelem a nemzetközi jogban*
 KAJTÁR Gábor
 (Sorozat: ELTE Jogi Kari Tudomány, ISSN 2060-9361; 29.)
 ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015
 Monográfia. Terjedelem: 561. Bibliográfia: 486–532. ISBN 978 963 312 226 6
- A szerző az ELTE jogi karának oktatója, kötete a 2014-ben megvédett doktori értekezése alapján született. A munka részletesen bemutatja a nem állami szereplők, így elsősorban a terrrorszervezetek által elkövetett fegyveres támadások állami magatartásként történő betudásának kérdését, valamint az ezekkel szembeni önvédelem jogalapjára vonatkozó főbb elméleteket. Azt is vizsgálja, hogy a 2001. szeptember 11-i terrortámadás és az USA válaszpoltikája milyen hatással volt a háborúindítás tilalmára, illetve az e tilalom alóli egyik kivételnek tekinthető

önvédelem jogának gyakorlására. A kötet a Jogtudományi Intézet által alapított Pro Dissertatione Iuridica Excellentissima Díj első nyertese volt. (B. M.)

■ *Nemzetközi jog*

Kardos Gábor–Lattmann Tamás (szerk.)

(Sorozat: ELTE Jogi Kari Tankönyvek, ISSN 2060-6494; 3.)

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015

Egyetemi tankönyv. Terjedelem: 497. Bibliográfia: 477–479. ISBN 978 963 312 022 4

- A 2010-es kiadás változatlan utánnyomása. Annotációját lásd a Pro Futuro 2012/1. számában. (B. M.)

■ *Bevezetés az Európai Unió politikáiba*

Kende Tamás (szerk.)

Negyedik, átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer, Budapest, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 954. Bibliográfia: 937–954. ISBN 978 963 295 460 8

- A szerzők egyetemi oktatók és gyakorló jogászok, közgazdászok, diplomaták. A kötet célja, hogy átfogó képet adjon az Európai Unió legfontosabb – horizontális és ágazati – politikáiról. Az egyes fejezetek kitérnek az adott uniós politika megjelenésére, célkitűzéseire, lényeges sajátosságaira, és bemutatják az egyes területek legfontosabb jogszabályait, jogszabály-tervezeteit és szabályozási koncepcióit. Önálló fejezet foglalja az uniós politikák és politikaformálási folyamat általános sajátosságainak bemutatásával. A fejezetek egységes felépítése, a táblázatok, térképek és ismétlő kérdések, valamint a részletes tárgy-, jogeset- és jogforrásmutató a kötet nagy terjedelme mellett is biztosítja annak könnyű kezelhetőségét. (Sz. D.)

■ *A legújabb kori népvándorlás: a migráció és az iszlám Európában*

KONDOROSI Ferenc

Magyar Önkormányzatok Szövetsége, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 150. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 12 3475 6

- A szerző egyetemi oktató. Munkájának célja segítséget nyújtani a legújabb kori népvándorlás jelenségének, az azt övező vitáknak a megértéséhez. Elsőként a migráció történelmi és társadalmi kontextusát vázolja fel, majd az iszlám vallás terjedésével felvetődő emberi jogi kérdéseket tárgyalja, például a burka vagy a nikáb utcai viselésének több európai országban bevezetett tilalmát. A kötet az egyes emberi jogokhoz kapcsolódóan nemcsak az Emberi Jogok Európai Bíróságának releváns esetjogát ismerteti, hanem a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya által létrehozott Emberi Jogi Bizottság döntéseit is. (B. M.)

■ *Az Európai Unió joga*

Mohay Ágoston–Szalayné Sándor Erzsébet (szerk.)

(Sorozat: Dialóg Campus Szakkönyvek, ISSN 1417-7986; Jogi Szakvizsga Segédkönyvek, ISSN 1587-6659)

Harmadik, átdolgozott kiadás. Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 310. Bibliográfia: 302. ISBN 978 615 5376 55 9

- A szerzők a pécsi jogi kar oktatói és gyakorló jogászok. A könyv az Európai Unió intézmény- és jogrendszerének tanulmányozásához kíván segítséget nyújtani, elsősorban a jogi szakvizsgára készülők számára. Ennek megfelelően szerkezete a szakvizsga tételSORÁT követi. A könnyebb felkészülést szolgálja az integrációs szervezet történetével foglalkozó bevezető fejezet, a fejezetek végén található ellenőrző kérdések, valamint az Európai Bíróság releváns ítéleteinek rövid – a tényállást és a *ratio decidendi* világosan kiemelő – összefoglalásai. A korábbi kiadást annotáltuk a Pro Futuro 2013/1. számában. (Sz. D.)
- *EU-jog*
Osztoivits András (szerk.)
Második, aktualizált és bővített kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 605. Bibliográfia a fejezetek végén. ISBN 978 963 258 278 8
- A tankönyv szerzői négy jogi kar (KRE, ME, PPKE, SZE) Európa-jogot oktató szakemberei. A kötet célkitűzései között szerepelt az uniós jogot átfogóan bemutató ismeretanyag összefoglalása, az első, 2012-es kiadást követő változások – mint például Horvátország uniós csatlakozása vagy az új Európai Bizottság megalakulása –figyelembevételével és feldolgozásával. A tankönyvnek szánt kötet „A” része a klasszikus jog- és intézményrendszert mutatja be, míg a „B” rész a belső piac jogáról és az uniós versenyjogról nyújt átfogó ismereteket. Az első kiadást annotáltuk a Pro Futuro 2014/2. számában. (B. F.)
- *Nemzetközi légi jog: szabályok három dimenzióban*
SIPOS Attila
Wolters Kluwer, Budapest, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 363. Bibliográfia: 349–363. ISBN 978 963 295 529 2
- A szerző egyetemi oktató. A könyv alapvetően a nemzetközi légi jog két legfontosabb alapszerződését: a nemzetközi polgári repülésről szóló Chicagói Egyezményt (1944) és a nemzetközi légi fuvarozásra vonatkozó egyes jogszabályok egységesítéséről szóló Montreali Egyezményt (1999) dolgozza fel. Részletesen bemutatja az ENSZ Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) működését, és közel 100 jogesetet is ismertet. A kötet két nagyobb részre tagolódik: elsőként a nemzetközi polgári repülés közjogát, majd a nemzetközi polgári repülés magánjogát tárgyalja, utóbbi keretében a légi közlekedés felelősségi rendszere kapcsán kitérve a magyar jogszabályokra is. (B. M.)
- *Az Európai Unió jogi fundamentumai*
Szabó Marcel–Láncos Petra Lea–Gyenyey Laura (szerk.)
Ötödik, javított kiadás. Szent István Társulat, Budapest, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 334. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 277 525 8
- A szerzők a PPKE JÁK oktatói. A 2012 óta minden évben aktualizált tartalommal megjelenő, joghallgatóknak szánt kötet az uniós jog egészére vonatkozó alapismereteket tartalmazza. Képet nyújt az Unió történetéről, annak intézményeiről és működéséről, és külön részt szentel a belső piac jogának, kitérve a vonatkozó jogesetanyag bemutatására is. Az első kiadást annotáltuk a Pro Futuro 2014/2. számában. (M. B.)

■ *Nemzetközi és európai sportjog*

SZEMESI Sándor

Campus Kiadó, Debrecen, 2015

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 118. Bibliográfia: 114–118. ISBN 978 963 9822 57 3

- A szerző egyetemi oktató. A kötet egy hazánkban még kevésbé feldolgozott témával, a nemzetközi sportjoggal foglalkozik, amely számot tarthat nemcsak a joghallgatók, gyakorló jogászok, hanem akár a sportszövetségi szakemberek érdeklődésére is. A munka a nemzetközi sportjog fogalmi alapvetésein túl foglalkozik az Amerikai Egyesült Államok különböző nemzeti bajnokságaiban alkalmazott szabályozási modellekkel, illetve a dopping elleni fellépés nemzetközi jogi eszközeivel is. Az Európai Unió sportjogára és a Nemzetközi Sport Döntőbírószágra fókuszáló fejezetekben a releváns esetjog, ezen belül számos magyar ügy bemutatására is sor kerül. (B. M.)

JOGBÖLCSELET

■ *Közgazdaságtan és jogfilozófia: rendszertelen áttekintés a jog gazdasági elemzésének elméleti és módszertani alapjairól*

CSERNE Péter

(Sorozat: Recta Ratio, ISSN 2064-7107)

Gondolat, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 384. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 693 536 8

- A szerző jogász, közgazdász, az angliai hulli egyetem oktatója. A kötet a jog és gazdaság, illetve a jogtudomány és közgazdaságtan viszonyával foglalkozik. Bemutatja a magyar jogtudományban szinte ismeretlen módszertani paradigmát, a racionális döntések elméletét, s tisztázza az ehhez kapcsolódó fogalmakat. A szerző abból a hipotézisből indul ki, hogy a racionális döntések elmélete (RDE) a jogászok számára is jelentős lehet, mind a jogtudományi kutatás, mind a jogi és közpolitikai döntések során hasznos módszertani paradigmát jelenthet. A szerző megadja a jog gazdasági elemzésének (JGE) alkalmazhatóságát, alapfogalmait, módszereit, elmélettörténeti háttérét. Tisztázza annak diszciplináris helyzetét, és segítséget nyújt abban, hogy milyen szerepe lehet a közgazdasági tudásnak a jogpolitikában, jogalkotásban, jogalkalmazásban. Művében felhívja az olvasó figyelmét a JGE korlátaira is, mint amilyenek a jog szabályai és doktrínái mögött meghúzódó előfeltevések, melyekben a hétköznapi emberek erkölcsi elvei, intuíciói húzódnak meg. (G. A.)

■ *Formalizmus a bírói gyakorlatban: a formalista bírói érvelés jogelméleti alapjai*

FICSOR Krisztina

(Sorozat: Dignitas Iuris Debreceni Iskola, ISSN 2063-5087; 15.)

Gondolat, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 216. Bibliográfia: 201–208. ISBN 978 963 693 619 8

- A szerző a Debreceni Egyetem oktatója, aki – doktori értekezése átdolgozásával készült – könyvében a helyes bírói döntés kritériumait vizsgálja a formalista bírói érvelés szemszögéből, melyet megszabadít a jelenleg is uralkodó kritikus társadalmi nézet negatív felhangjaitól. Abból indul ki, hogy a formalizmus elsősorban normatív elmélet azzal kapcsolatban, hogy a bírónak hogyan kell döntenie; nem köti történelmi korszakhoz a fogalmat, annak egy komplexebb képét tárja az olvasó elé. Nemcsak a bírói gyakorlat problémáira, de a magyar jogelméletben felbukkanó különböző felfogásokra is reagál. A könyv első fejezete meghatározza az ítélkezésemélet fogalmát, helyét a jogrendszerben, a második magával a bírói formalizmussal foglalkozik. A harmadik megadja a formalizmus jogi értelmezését, majd a negyedik a bírói formalizmus jogelméleti és politikai filozófiai alapjaival foglalkozik. Végezetül a szerző bemutatja a bírói formalizmus elvi határait, különös figyelemmel a „nehéz esetekre”. (G. A.)
- *Tanulmányok a jog erkölcsi alapjairól: emberi méltóság, szabad vasárnap, uzsora, pénzügyi világválság*
Frivaldszky János (szerk.)
(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának könyvei, ISSN 2061-7240)
Pázmány Press, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 191. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 308 245 4
- A szerző a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára. Műve négy, az emberi méltóság mint vezérfonal által összekötött tanulmányt foglal magában, melyek témái a következők: az emberi méltóság és a jogképeség, a szabad vasárnap, az uzsora és a kamat, valamint a pénzügyi világválság tapasztalatai. Valamennyi tanulmány átfogó képet ad a feldolgozott témakörörről; például az emberi méltóságról, valamint az uzsoráról szóló írások sorra veszik az ókori, középkori gondolkodók, elsősorban Arisztotelész és Aquinói Szent Tamás tételeit, de ugyancsak található hivatkozásokat a porosz Landrechtre vagy a magyar Ptk.-ra is. Emellett a szerző ismerteti saját álláspontját a témakörök által felvetett, napjainkban is aktuális kérdések, problémák kapcsán: a szabad vasárnap célját például a közös családi programok szervezésében látja, ehelyett azonban az emberek nem tudják tartalmasan eltölteni szabad idejüket. (B. M.)
- *A jog tudománya: tudománytörténeti és tudományelméleti írások, gyakorlati tanácsokkal*
Jakab András–Menyhárd Attila (szerk.)
HVG-ORAC, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 925. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 258 258 0
- A tanulmányok szerzői egyetemi oktatók, kutatók. A szerkesztők meghatározása szerint jogtudomány az, amit a magukat jogtudósoknak tekintő egyetemi és akadémiai közösség tagjai jogtudományi kutatásnak tekintve művelnek. A jogtudomány fogalma alá tartozó, különböző célkitűzésű, társadalmi funkciójú és mód-

szertani elkötelezettségű tudományágak rendkívüli heterogenitását jól mutatja, hogy a tanulmányok szerzői mintegy kilencszáz oldalt szenteltek a jogtudományi kutatások meghatározásának. A magyar jogtudomány történeti és elméleti bemutatása mellett számos módszertani tárgyú tanulmányt is találhatunk a kötetben. Így különösen jól hasznosítható lehet például a jogi adatbázisokról vagy a jogi szövegek fordításáról szóló írás. A kötet áttekintéséhez részletes tartalomjegyzék és személynévmutató nyújt segítséget. (B. M.)

■ *Dikologia – Törvényszéki rétorika és jogi érvelés Aristotelésnél*

KÖNCZÖL Miklós

(Sorozat: Recta Ratio in nuce 2015, ISSN 2064-7107)

Gondolat, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 200. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 693 591 7

- A szerző jogász, klasszika-filológus. A jogtudományban az egyik legjelentősebb elemzési terület a jogászi érvelés karaktere és működése. A *Dikologia* című írás visszanyúl a klasszikus hagyományban megjelenő gondolatokhoz, pontosabban Arisztotelész *Rétorika* című művének I. könyvéhez. A szerző lépésről lépésre vizsgálja meg, hogy a törvényszéki érvelés alapjai hogyan jelennek meg Arisztotelész munkájában. Ezzel a vizsgálódással arra is rámutat, hogy a modern jogász is szemezgethet a jogászi érveléssel kapcsolatos arisztotelészi gondolatokból, amelyeket két átfogó fejezetben magyaráz a szerző. Az első fejezetben olvashatunk a retorika alapjairól általánosságban, majd a másodikban a törvényszéki retorikában alkalmazható érvek tulajdonságairól és köréről. Az utóbbi – amely az elkövetők tudati állapotára vonatkozó érvek körét vizsgálja – érdekes elemzést tartalmaz a büntetőjogászok számára, míg a méltányossággal kapcsolatos elemzés megvilágítja, hogy a jogalkalmazó mikor alkalmazhat méltányossági érveket a jogászi érvelés során. (F. K.)

■ *Decem anni in Europaea Unione I. – Jogtörténeti és jogelméleti tanulmányok*

Sáry Pál (szerk.)

(Sorozat: Miskolci Jogtudományi Műhely, ISSN 1589-1518; 6.)

Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 185. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 615 5216 76 3

- A szerzők egyetemi oktatók. A kötetben 13 különálló tanulmány olvasható, amelyek a Miskolcon 2014. október 1-jén rendezett „Az európai egység eszmei-történeti gyökerei” című konferencián hangzottak el. A konferenciát Magyarországnak az Európai Unióhoz való csatlakozása 10. évfordulója alkalmából szervezték. A kötet meglehetősen sokszínű: magyar nyelvű, elsősorban jogelméleti tanulmányokat tartalmaz, amelyekben olvashatunk arról, hogy vajon milyen hasonlóság mutatható ki a mai uniós és az ókori római kettős polgárság koncepciója között, hogy a történelem során az egyes birodalmak milyen ideológiai alapon tüntették fel magukat egy-egy korábbi birodalom folytatójának, vagy hogy milyen különbségek mutathatók ki az egyes jogi kultúrák között. Ezekon kívül még számos aktuá-

lis gyakorlati problémákkal foglalkoznak a tanulmányok szerzői. A tanulmányokat a bőséges lábjegyzet és forrásmegjelölés teszi igazán színvonalassá. (Sz. Zsa.)

■ **Rendszeres jogelmélet**

SZABÓ Miklós

(Sorozat: Prudentia Iuris 2015, ISSN 1219-8471; 30.)

Bíbor, Miskolc, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 269. Bibliográfia: 261–269. ISBN 978 615 5536 09 0

- A szerző a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán egyetemi tanár. E munkája nem pusztán a joghallgatók számára jelent hasznos olvasnivalót, hanem mindazok számára is, akik érdeklődnek a jog elméleti alapjaival kapcsolatos kérdések iránt. „*A mi a kémia? vagy mi a gyógyászat? kérdések megválaszolásának nem szenteltek olyan hatalmas irodalmat, mint annak meghatározására, hogy mi a jog*” – mondja Herbert Hart. A jogelméletben számos szerteágazó vagy egymásnak ellentmondó válasz született a jog természetével kapcsolatos kérdésekre. Ez a kötet hiánypótló jellegűnek tekinthető, mert a jogelméletet foglalkoztató legfontosabb kérdésköröket egy kötetben, rendszerezetten tárgyalja. A szerző a rá jellemző világos és figyelemfelkeltő stílusban tárgyalja végig azokat a problémákat, amelyek a jog természetével és működésével kapcsolatosak. Tizenkét fejezetben öleli fel a jog fogalmának és funkciójának, a jog kötelező erejének igazolási kérdéseit, illetve a jog alkotásával és az ítélkezéssel kapcsolatos elméleti problémákat. (F. K.)

■ **Problémáink vonzásában: társadalomismereti tanulmányok**

SZIGETI Péter

Universitas-Győr, Győr, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 328. Bibliográfia a tanulmányok végén.

ISBN 978 615 529 871 4

- A szerző egyetemi tanár. Művét több korábbi monográfiájából, tanulmányából szerkesztette össze, és szaktudományok szerint négy fejezetre osztotta. Politológiai, államelméleti, jogelméleti, illetve társadalomelméleti és filozófiai megközelítésből vizsgálta hazánk 2010 és 2015 közötti politikai-társadalmi változásait. Az első részt a politikai tagoltság és jogváltoztatás témájának szentelte, ezen belül vette górcső alá az Alaptörvényt, alkotmányjogi és államelméleti szempontból. A második rész a politikai problémákkal, a nemzetállami szuverenitás közjogi fogalmával foglalkozik, kitérve a rendészeti igazgatás államelméleti alapjaira. A jogelméleti részen belül a jogrend jelentéséről, változásáról és a jogtudományról értekezik. A negyedik rész társadalomelméleti, filozófiai szellemben íródott, ennek fényében fejti ki a kritikai társadalomtudományi megismerés sajátosságait, elmélkedik a materialista lételemletről és Karl Marx gondolatainak jelenkori érvényesülésének lehetőségéről. (G. A.)

- *A rózsza neve: Magyar Köztársaság – Az államok nevééről és a magyar állam átnevezéséről*
TAKÁCS Péter
(Sorozat: Recta Ratio, ISSN 2064-7107)
Gondolat, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 227. Bibliográfia: 125–133. ISBN 978 963 693 598 6
- A szerző a Széchenyi István Egyetem egyetemi tanára. Művének „apropóját” hazánk államnévének 2012. január 1-jével történő megváltoztatása, a Magyar Köztársaság Magyarország elnevezéssel történő felváltása adta. A téma iránt, annak interdiszciplináris volta miatt – az államok elnevezése az államtudomány, a nyelvészet és a földrajztudomány metszéspontján helyezkedik el –, eddig kevesen érdeklődtek, ami a szakirodalom hiányosságában is megmutatkozik, azonban a szerző ennek ellenére átfogóan foglalkozik az államnevek fajtáival, funkcióival, valamint a magyar állam átnevezésének problémájával. A főszöveghez részletes függelék (az államok nevének többféle listája) kapcsolódik. (B. M.)
- *Ész, akarat, szabadság – Természetjog és természetes jogok a későiskolasztkus gondolkodásban*
TATTAY Szilárd
(Sorozat: Recta Ratio, ISSN 2064-7107)
Gondolat, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 258. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 693 600 6
- A szerző egyetemi oktató, kutató. Meggyőződése, hogy a természetjog és a természetes jogok viszonyának problémája azért van még mindig jelen a jogtudományi vitákban, mert a 13. és 17. század, vagyis az Aquinói Szent Tamás és Hugo Grotius korszaka közötti, átmeneti időszak részletes vizsgálata sosem valósult meg. E kiindulópontból áttekinti a természetjog eszméjének történetét (az ókori természetjogi elméletek kivételével). Könyve három fejezetre osztható, mindben az objektív természetjogot tárgyalja előbb, és csak azután a természetes alanyi jogokat. Az első és a harmadik fejezet Szent Tamás, illetve Suárez elméletével foglalkozik, míg a második fejezet William Ockham jogfilozófiájával. Vizsgálódásai alapján arra a következtetésre jut a szerző, hogy a természetjog és a természetes jogok között nincs szükségszerű fogalmi ellentét. (G. A.)
- *Eszményből bálvány? A joguralom dogmatikája*
VARGA Zs. András
Századvég, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 228. Bibliográfia: 209–227. ISBN 978 615 516 423 1
- A szerző egyetemi tanár, a legfőbb ügyész helyettese, majd alkotmánybíró. Könyvében részletesen kifejti a jogállam fogalmának alkotmánybírói értelmezésével és európai uniós felfogásával kapcsolatos aggályait, melyek az önkényesség és a bírói kikényszeríthetőség problémái köré csoportosulnak. Abból a feltevésből indul ki, hogy a jogállamiságnak is lehetséges olyan felfogása – azaz kialakítható olyan hatalomgyakorlás a jogállamiság nevében –, amelyben a jogalanyok egyre

kevesebb szabadsággal rendelkeznek, és az elvileg a jogaikat, szabadságukat védeni hivatott jog végső soron teljes kiszolgáltatottságukat okozza. Rákérdez arra, hogy a mai jogállamfelfogásunk miért mutat totalitárius jegyeket, miért születnek transzcendens, racionálisan megközelíthetetlen kérdések megválaszolására is jogi megoldások, mintegy bálványozva a joguralmat. A szerző a jog természetes valósága mellett foglal állást. (G. A.)

JOGTÖRTÉNET

- *Tradíció és modernitás a kínai jogrendszerben: a szerződési jog útja a császárkori gyökerektől a modern szintézisig*

BÓKA János

(Sorozat: A Pólay Elemér Alapítvány Könyvtára, ISSN 1786-352X; 51.)

Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2015

Monográfia. Terjedelem: 207. Bibliográfia: 183–199. ISBN 978 615 5411 19 9

- A szerző a Szegedi Tudományegyetem doktorandusza, majd oktatója volt, jelenleg a Nemzeti Közszolgálati Egyetem oktatója. Kötetében, amely PhD-értekezésének átdolgozott változata, korábbi kutatásait összegezve a világ második legnagyobb gazdasággal bíró országának, a Kínai Népköztársaságnak a jogrendszerét mutatja be. Kína jogrendszere nemcsak regionális mintaadó, de a közelmúltban lezajlott polgári jogi kodifikációra tekintettel a jogrendszer ismertetése a hazai jogászság számára is hasznos lehet. A könyv szerkezeti felépítése áttekinthető: elsőként a tradicionális kínai joggal, majd a köztársasági reformokkal ismerteti meg az olvasót, de még mielőtt levonná következtetéseit, a mű legterjedelmesebb részét – mintegy 100 oldalt – a népköztársasági időszak jogrendszerének szenteli. A felhasznált irodalom példaértékű; a szerző a bőszéges angol nyelvű irodalom mellett a vonatkozó nemzetközi szerződéseket, törvényjavaslatokat, jogalkalmazói döntéseket és tekintélyes mennyiségű kínai törvényt ismerteti. (D. V.)

- *Válogatás a modern magyar honvéd-katonai büntető joghistória forrásaiból, 1945–1949 I.*

Farkas Ádám–Kelemen Roland (szerk.)

Széchenyi István Egyetem Batthyány Lajos Szakkollégium, Győr, 2015

Forrásgyűjtemény. Terjedelem: 197. Bibliográfia: 51–56. ISBN 978 963 12 3311 7, 978 963 12 3313 1 (online)

- A kötet szerkesztői a Széchenyi István Egyetem oktatói. A gyűjtemény nem előzmény nélküli, hiszen 2014-ben jelent meg Farkas Ádám szerkesztésében a *Válogatás a modern magyar honvéd-katonai büntető joghistória forrásaiból, 1867–1945* című munka I. és II. kötete. Jelen kötet célja, hogy megismertesse az olvasót azokkal a jogforrásokkal, amelyek meghatározták az 1945 és 1949 közötti magyar katonai büntetőjogot és igazságszolgáltatást. Munkájával ösztönözni és támogatni kívánja a katonai büntetőjog területén folytatott kutatásokat. Ez a kötet is hiánypótlónak tekinthető abból a szempontból, hogy még a jogásztársadalomnak is csak „gyenge fogalmai” vannak a katonai büntetőjogról. E jogszabálygyűj-

temény (kiegészülve Kelemen Roland rövid tanulmányával) alapvető forrássá válhat a katonai büntetőjog iránt érdeklődők számára. (D. V.)

- *Konföderációs és föderációs elképzelések Közép-Európában (1850–1940): értelmiségi víziók a regionális és közép-európai összefogásról*
NÉMETH István
Magánkiadás, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 167. Bibliográfia: 165–167. ISBN 978 963 12 3175 5
- A kötet szerzője az Eszterházy Károly Főiskola oktatója, a Bölcsészettudományi Kar tanára. Könyve elsősorban a történelem- és politikatudomány módszereit használja, de az Európa-jog művelői is haszonnal forgathatják. A kötet sorra veszi azokat a 19. és 20. századi politikai irányzatokat, illetve politikusokat, amelyek és akik meghatározó befolyást gyakoroltak vagy kívántak gyakorolni a közép-európai térség alakulására. A felhasznált irodalom mennyisége a könyv terjedelméhez viszonyítva nem igazán bőséges, ugyanakkor növeli a mű értékét, hogy a felhasznált dokumentumok egy része magyarul eddig nem volt hozzáférhető, az a szerző saját fordítása. (D. V.)
- *Ünnepi tanulmányok Parádi József 65. születésnapja tiszteletére*
Parádi Ákos (szerk.)
(Sorozat: Salutem, ISSN 2416-2078; 2.)
Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történelmi Tudományos Társaság, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 218. Bibliográfia az egyes fejezetek végén.
ISBN 978 963 89 8289 6
- Parádi József a magyar rendvédelem-történet kutatásának egyik meghatározó alakja. A könyv az ő köszöntésére, 65. születésnapjának tiszteletére jelent meg. A kötetet laudatio, nyolc tanulmány és az ünnepelt műveinek válogatott bibliográfiája alkotja. A tanulmánykötetbe neves rendvédelem-történészek publikációi kerültek be, és a kötetet alkotó tanulmányok témáját is a rendvédelemmel kapcsolatos szervek (például a csendőrség), illetve tevékenységek (például a határforgalom ellenőrzése) adják. Így, pl. Boda József tanulmányában az Osztrák–Magyar Monarchia felderítő szerveinek munkáját ismerteti, Lőrincz József pedig az 1956-os forradalom börtönügyi következményeit elemzi. E tanulmányok jogtörténelmi szempontból is új eredményeket tartalmaznak. (D. V.)
- *Magyar csendőrség-történelmi tanulmányok*
Parádi József et al. (szerk.)
(Sorozat: Magyar Rendvédelem-történelmi Tanulmányok, ISSN 2415-9875; 1.)
Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség és Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történelmi Tudományos Társaság, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 401. Bibliográfia az egyes fejezetek végén.
ISBN 978 963 89 8288 9
- Jelen kötet tanulmányai elsőként a Rendvédelem-történelmi Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) hasábjain jelentek meg. Szerzői a történelemtudomány, az ál-

lam- és jogtudomány, a hadtudomány és a bölcsészettudomány doktorai, szinte valamennyien egyetemi oktatók, a magyar rendvédelem-történet kutatói. A kötet tizenöt tanulmányt tartalmaz, amelyek ugyanazon téma köré szerveződnek, mégis változatosak. Számos tudományterülettel, így akár a jogtudománnyal foglalkozók számára is újdonságerejűek. A kötetből kiemelendő Csapó Csaba igazgatástörténeti tanulmánya (A csendőrség és a városok 1881–1914) és Zétényi Zsolt munkája, aki a csendőrség és a csendőrök 1945 előtti és azt követő jogállását elemzi és hasonlítja össze. (D. V.)

- *Szolnoki jogászok emlékezete – bíróságtörténeti emlékek 1945-től*
Pongrácz Zsolt (szerk.)
Szolnoki Törvényszék, Szolnok, 2015
Szakkönyv. Terjedelem: 151. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 12 1958 6
- A szerzők, illetve interjúalanyok gyakorló jogászok, mindannyian a szolnoki igazságszolgáltatási szervekhez köthetők. A könyv korlenyomat, kordokumentáció, ugyanis az 1945–1989 közötti időszakot mutatja be, nagy hangsúlyt fektetve a személyes beszámolókra. Két nagyobb részből áll; az első részben az előszó keretében egy tanulmány olvasható, amely vázlatos áttekintést ad a megjelölt korszak bírósági történetéről, a pártállami rendszer sajátosságairól, a korszakra irányadó jogszabályokról és azok gyakorlati jelentőségéről, valamint a korszak sajátos szervéről, a Koordinációs Bizottságról és annak működéséről is részletesen beszámol. A második részben tizenegy, előre feltett kérdések alapján lezajló interjú anyagát tették közzé egységes formában. Ezekben a korszakban tevékenykedő jogászok mesélnek kinevezési körülményeikről, különös esetekről, a rendszer sajátosságairól, így adva korhű képet egy letűnt, sajátos korszak bíróságtörténetéről. (Sz. Zsa.)
- *A hazai idegenrendészeti jog vizsgálata a 20. század első évtizedeiben, különös tekintettel a hatósági szervezet bemutatására*
SZENTGYÖRGYVÁRI Tamás
Széchenyi István Egyetem Batthyány Lajos Szakkollégiuma, Győr, 2015
Kismonográfia. Terjedelem: 111. Bibliográfia: 105–111. ISBN 978 963 12 2517 4, 978 963 12 2518 1 (online)
- A mű alapját a szerző diplomamunkája képezi, amelyet további kutatásokkal egészített ki, és amelynek könyv formájában való megjelentetését nem maga a szerző, hanem a kutatást befogadó Batthyány Lajos Szakkollégium vezetése határozta el. A könyv témája, tekintettel a közelmúltban kialakult migrációs válságra, vitathatatlanul aktuális. Szerkezetét tekintve jól tagolt, áttekinthető, az egyes fejezetek címéből is kitűnik, hogy jogtörténeti munkával állunk szemben. A könyv jogtörténeti jellegét tovább erősíti az, hogy a szerző nemcsak a témára vonatkozó szakirodalmat dolgozta fel, de országgyűlési és levéltári dokumentumokat is felhasznált, s a primer források tükrében, jogtörténeti keretek között értékelte az idegenrendészeti jog 20. századi jelenségeit. (D. V.)

- *Szemelvények Nógrád megye bíróságának történetéből*
Tóth Tamás (szerk.)
Balassagyarmati Törvényszék, Balassagyarmat, 2015
Forráskiadvány. Terjedelem: 350. Bibliográfia nincs. ISBN nincs.
- A könyvet eredetileg a balassagyarmati törvényszéki palota épületének 100 éves évfordulója alkalmából készítették, szerzői gyakorló jogászok és levéltári alkalmazottak. A könyv tulajdonképpen egy bíróságtörténeti forrásgyűjtemény, így elsősorban levéltári forrásokat: adatokat, jegyzőkönyveket, képeket mutat be. Elsődleges célja, hogy a források segítségével bemutassa Nógrád megye sajátosságait a történelem tükrében, hogy hogyan is változtak a bíróságok, és velük együtt maguk a bírák. A könyv alapjául szolgáló kutatás közel 150 év történeti anyagát dolgozza fel, és kiterjed 1871-től kezdve napjainkig, a megyét érintő valamennyi, igazságszolgáltatást befolyásoló eseményre. (Sz. Zsa.)

KÖZIGAZGATÁSI JOG

- *A köznevelési rendszerhez kapcsolódó jogi szabályozás nemzetközi helyzetképe*
BAJOMI IVÁN–HALÁSZ GÁBOR–KOVÁCS ISTVÁN VILMOS–PREKOPA DÓRA
Oktatási Hivatal, Budapest, 2015
Szakkönyv. Terjedelem: 231. Bibliográfia: 221–231. és a lábjegyzetekben.
ISBN 978 615 80018 6 1
- A szerzők egyetemi oktatók, kutatók, a köznevelés területével foglalkozó szakértők. Munkájuk a megújult magyar köznevelési, tanügyi rendszer számára hasznosítható nemzetközi példák, jó gyakorlatok feltárására és beazonosítására irányult. A kötetben több ország, többek között Japán, Anglia, Franciaország közoktatási rendszerének bemutatására kerül sor előre meghatározott logika mentén. Az „országélemzések”, külföldi helyzetfeltáró tanulmányok külön-külön is megállják helyüket, mivel a bevezetők után a részletszabályok és esetleírások feldolgozását valamennyi alkalommal következtetésekkel és összegzésekkel zárják a szerzők. A szakkönyv megértését jelentősen segítik a fejezetek végén elhelyezett mellékleletek és ábrák. A munkát összehasonlító elemzés zárja, amelynek célja a nemzetközi helyzetkép feltárása, a főbb trendek és tendenciák ismertetése. A kötet hasznos olvasmány lehet mindenki számára, aki szélesebb körben érdeklődik a tanügyi kérdések iránt. (B. A.)
- *Tűzvédelmi igazgatás*
DÖMÖK ZSUSZANNA KATALIN–ERDŐS ANTAL
Terc, Budapest, 2015
Jegyzet. Terjedelem: 192. Bibliográfia: 192. és a lábjegyzetekben.
ISBN 978 615 5445 29 3
- A szerzők a katasztrófavédelmi igazgatásban dolgozó szakemberek; munkájuk különböző mérnökképzések tananyagához kapcsolódik. A tűzvédelmi igazgatásban a műszaki tudományok mellett a jogi szabályozás is kiemelkedő szereppel rendelkezik. Mindezekre tekintettel a szerzők alapvető törekvése az volt, hogy

gyakorlatias megközelítéssel foglalkozzanak a szakterület kérdéseivel, ugyanakkor azok jogi kötődését, jogszabályi kontextusát is bemutassák. A kötet foglalkozik a katasztrófavédelmi igazgatás új irányjaival, a kapcsolódó közigazgatási jogi ismeretek sajátosságaival, valamint kitér a szakigazgatási terület személyi, szervezeti és eljárási kérdéseinek ismertetésére. Feldolgozza a mérnöki módszereken alapuló Országos Tűzvédelmi Szabályzat hatályba lépésével kapcsolatos kérdéseket is. Az áttekintést több helyen táblázatok segítik. (B. A.)

- *Gazdaság és közigazgatás – Tanulmányok Ficzere Lajos tiszteletére*
 Fazekas Marianna (szerk.)
 (Sorozat: Bibliotheca Iuridica. Libri Amicorum, ISSN 1587-1509; 44.)
 ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015
 Tanulmánykötet. Terjedelem: 242. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
 ISBN 978 963 312 237 2
- A szerzők és a szerkesztő egyetemi oktatók. A kötet Ficzere Lajos, az ELTE jogi karának egykori tanszékvezetője tiszteletére készült, akinek közigazgatási jogi munkásságát számos díjjal is elismerték. A tanulmányok öt tematikai egységben szerepelnek, melyek a professzor munkásságát is jellemezték. Az első részben a gazdaság és a közigazgatás viszonyát vizsgáló tanulmányok kaptak helyet, melyek után az Európai Unió és tagállamai közigazgatását bemutató írások szerepelnek. A harmadik részben a kormányzati működéssel foglalkoznak, míg ezt követően a közigazgatási eljárásjoggal kapcsolatos kérdésekre kaphatunk választ. Az utolsó nagy szerkezeti egységben a felsőoktatás dilemmáival találkozhatunk. A kötet végén Ficzere Lajos tudományos közleményeinek gyűjteménye található. (J. V.)
- *Közigazgatás: reform után, átalakítás közben – A 2010–2014-es időszak közigazgatási reformja az érintettek véleménye alapján*
 GELLÉN Márton
 Patrocinium, Budapest, 2015
 Szakkönyv. Terjedelem: 144. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
 ISBN 978 963 413 066 6
- A szerző egyetemi oktató, kutatási területe a közszférában való vezetés és motiváció, valamint a közigazgatási reformok. Mint azt a cím is tükrözi, a 2010–2014 között végbement közigazgatási reformokat elsődlegesen a kormánytisztviselők és köztisztviselők véleménye tükrében vizsgálta, a mű végén azonban helyet kapott a lakosság véleménye is. A kutatás a vezetők mélyinterjúi, a kormánytisztviselők által kitöltött online kérdőívek, valamint a lakosság és egyetemi hallgatók által kitöltött kérdőívek segítségével valósult meg. Az empirikus kutatási eredményeit a szerző ábrákkal, táblázatokkal is szemlélteti. (J. V.)
- *A hazai és az uniós közigazgatási eljárásjog aktuális kérdései*
 Gerencsér Balázs–Berkes Lilla–Varga Zs. András (szerk.)
 (Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Könyvei. Tanulmányok, ISSN 2061-7240; 31.)

Pázmány Press, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 574. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 308 246 1

- A szerzők és a szerkesztők hazai és külföldi kutatók, oktatók és gyakorlati szakemberek. A kötet az Ereky István Közjogi Kutatóközpont 2015. március 5–6-án szervezett konferenciájának eredményeit foglalja össze. A rendezvény a tagállami közigazgatási eljárásjogok vizsgálatát célozta az Európai Unió eljárási modelljének fényében. Ennek megfelelően a tanulmánykötetet tematikai sokszínűség jellemzi. Míg az első részben azok a munkák kaptak helyet, amelyek a magyar és az európai hatósági eljárás szabályozásának aktuális kérdéseit tárgyalják, addig a második részben alapvetően a közigazgatási bíráskodás témáját érintő kutatások eredményeit osztják meg a kutatók. A harmadik nagy szerkezeti egységben az eljárásjogi kodifikáció hazai és EU-s folyamatait ismerheti meg az olvasó, magyar és külföldi kutatók tolmácsolásában. A kötet negyedik részében fiatal kutatók angol nyelvű munkái olvashatók. A kiadvány elektronikusan is elérhető. (B. A.)

■ *Közszolgálati jog*

György István–Hazafi Zoltán (szerk.)

Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 247. Bibliográfia: 241–244. és a lábjegyzetekben.

ISBN 978 615 5527 15 9

- A szerzők és a szerkesztők egyetemi oktatók. A tankönyv kifejezetten a közigazgatás személyzeti állományával, a közszolgálati tisztviselőkre vonatkozó jogi szabályozással foglalkozik, ábrákkal, táblázatokkal szemlélítve a tananyagot. Három vetületben tárgyalja a témát, általános része a közszolgálati jog általános kérdéseit elemzi, a Kttv. és Kjt. szabályozási logikáját ismerteti, míg különös része a jogviszony egyes elemeit taglalja részletesen. A harmadik rész a közszolgálati személyzeti igazgatást tekinti át, kitérve a képzés, továbbképzés, adatgyűjtés, érdekegyeztetés, érdekképviselet témaköreire. (V. B.)

■ *Gondolatok a 21. századi önkormányzati jog fontosabb intézményeiről és modelljeiről a nyugati demokráciák és Magyarország szabályozásainak, valamint azok változásainak tükrében*

HOFFMAN István

(Sorozat: ELTE Jogi Kari Tudomány, ISSN 2060-9361; 30.)

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 297. Bibliográfia: 271–291. és a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 312 231 0

- A szerző az ELTE ÁJK oktatója, a kötet habilitációs értekezésének könyvváltozata. A munka nem csupán a témakörrel részletesebben foglalkozó kutatók számára szolgál információkkal; a mélyreható történeti és összehasonlító elemzésnek köszönhetően egyetemi hallgatók, gyakorló szakemberek és döntéshozók is haszonnal forgathatják. A szerző alapvető célja annak bemutatása, hogy milyen keretek között fejlődnek a modern önkormányzati rendszerek. Ennek érdekében elsőként az önkormányzatokat érő legújabb kihívásokat és az azokra adott vála-

szokat, majd a települési és területi autonómiákra vonatkozó alapvető elméleteket ismerteti. A szerző az áttekintés során külön figyelmet fordít a helyi önkormányzatok alkotmányos jogállásának és szervezetének, pénzügyi alapjainak, valamint a többi állami szervvel fennálló kapcsolatrendszerének bemutatására. (B. A.)

■ *Az önkormányzat jogállása és döntési kompetenciája*

KÓNYA László–FARKAS Zsolt–PUSZTAI Adél–TÓZSA István–SIMON Barbara–TÓTH Ferenc
Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2015

Oktatási segédanyag. Terjedelem: 132. Bibliográfia az egyes fejezetek végén.
ISBN 978 615 5057 38 0

- A szerzők gyakorló szakemberek és egyetemi oktatók. Céljuk, hogy a jogszabályi változásokat követve átfogó képet adjanak a helyi önkormányzatokról, elsősorban az önkormányzati szakértő szakirányú továbbképzési szak hallgatói számára. A kötet bemutatja az önkormányzatok államon belüli szerepét, valamint kapcsolatát a többi állami szereplővel, nagy hangsúlyt fektetve az önkormányzati döntésekre, valamint a közfeladatokra. A mű szerkezete logikus, jól követhető, a kulcsszavak, felsorolások kiemelése megkönnyíti az áttekintést. Az egyes fejezetek végén önellenőrző kérdéseket is találunk. (J. V.)

■ *Fejezetek a magyar e-közigazgatás történetéből (1998–2010)*

Molnár Szilárd–Sikolya Zsolt (szerk.)

Primaware, Szeged, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 219. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 306 417 7

- A kötet szerzői egyetemi oktatók és a szabályozásban részt vevő szakemberek. A tanulmánykötet célkitűzése, hogy átfogóan mutassa be az elektronikus közigazgatás hazai szabályozási hátterét, kialakulását, fejlődési fázisait, valamint szervezetét, alapvetően az 1998 és 2010 közötti időszakra koncentrálna. Az előbbieket érdeklében bepillantást nyerhetünk a kormányzati politikába, a stratégiaalkotás folyamatába, miéértjébe, továbbá olvashatunk az uniós pályázatok gyakorlati megvalósulásáról, és a helyi önkormányzati informatikai helyzetről. (V. B.)

■ *Magyary Zoltán összes munkái (1888–1945)*

Patyi András (szerk.)

Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 237. Bibliográfia a jegyzetekben.

ISBN 978 615 5527 14 2

- Magyary Zoltán halálának 70. évfordulójára készült ez a tanulmánykötet, amely egy, a professzor életművét középpontba állító könyvsorozat kezdő kötete. A könyvsorozat célja, hogy Magyary Zoltán 1919 és 1922 között megjelent munkáit egy sorozatban újra elérhetővé tegye, emellett kritikai kiadásként bemutassa az egyes művek hátterét, és az életmű egyes darabjai közötti összefüggéseket. Személy-, szervezetenív-, tárgy-, jogszabály- és címmutatóval segíti az áttekinthetőséget. Foglalkozik az egyes szakpolitikai kérdések bemutatásával, a közigazgatási reformmal és az akkori államtudományi oktatás helyzetével. (V. B.)

- **Európai közigazgatás**
Torma András (szerk.)
Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 257. Bibliográfia: 251–257. ISBN 978 615 5216 35 0
- A 2012-es kiadás változatlan utánnomása. Annotációját lásd a Pro Futuro 2014/2. számában. (J. V.)

- **Az információs társadalom kihívásai és a közigazgatás reakciói**
VESZPRÉMI Bernadett
Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2015
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 210. Bibliográfia: 209–210. és a jegyzetekben.
ISBN 978 963 318 484 4
- A szerző egyetemi oktató. A jegyzet elsősorban egyetemi tananyagként szolgál: felépítése is a tananyag elsajátításának elősegítésére törekszik, a fejezetek végén pedig ehhez önellenőrző kérdések találhatók. A munkának azonban a közigazgatás dolgozói is hasznát vehetik, hiszen rávilágít a gyakorlat legfontosabb problémáira is. A hallgatók vizsgára való felkészülését könnyítendő az egyes fejezetek elején egybegyűjtve találhatóak meg az adott részhez szükséges alapfogalmak. A tananyag elsajátítását ábrák, táblázatok segítik. (J. V.)

MUNKAJOG

- **Külföldiek magyarországi foglalkoztatása**
Ács Vera Judit
Wolters Kluwer, Budapest, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 211. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 295 466 0
- A szerző a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal munkatársa. Kézikönyve gyakorlati segítséget nyújt a külföldi személyek foglalkoztatásához, mind a munkáltatói, mind a munkavállalói oldal számára. Külön foglalkozik a szabad munkavállalás jogával rendelkező uniós polgárok, valamint a harmadik országból érkezett olyan külföldi munkavállalók foglalkoztatására vonatkozó rendelkezésekkel, akiknek a munkavállalás megkezdéséhez több adminisztratív kötelezettséget kell teljesíteni. A feldolgozás teljes körű, a vonatkozó jogszabályok lényegének ismeretével a szerző bemutatja a beutazási és tartózkodási feltételeket, a lehetséges foglalkoztatási formákat, a foglalkoztatás feltételeit, az eljárási szabályokat, hatóságokat és költségeket, azzal a céllal, hogy a külföldi foglalkoztatással kapcsolatban felmerülő valamennyi kérdésre választ adjon. (P. Á.)

- **Top 100 munkajogi kérdés és válasz**
ANTALÓCZY Emese–BODNÁR Lilla–FODOR T. GÁBOR–FÜSTHY Zsolt–GYÓRI Éva–HARGITTAY Szabolcs–JÓNÁS Tünde–KÁRTYÁS GÁBOR–KOVÁCS Szabolcs–MÁNYAI Nóra–MARENCSÁK Zsolt–RÁCZ Réka–SZÜCS Péter
Harmadik, átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer, Budapest, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 149. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 295 037 2

- A szerzők a munkajog területén tevékenykedő gyakorló jogászok, akik a munka világában nagy relevanciával bíró kérdések megválaszolását tűzték ki célul, a 2012. évi I. törvény hatálybalépése óta ugyanis mind munkáltatói, mind munkavállalói oldalon számos gyakorlati kérdés merül fel. A szerzők a kötet összeállítása során arra törekedtek, hogy olyan kérdéseket válasszanak ki, amelyeket nagy fokú bizonytalanság övez. Ennek megfelelően többek között a munkaidő, a munka díjazása, a munkaviszony létesítése és megszüntetése, illetve a felelősségtan kérdései (visszakövetelhető-e a túlvett szabadságra járó díjazás, van-e elvárt bér behívásos munkaviszony esetén, ha a munkáltató az adott hónapban nem tud behívást fogantatosítani) kerülnek megválaszolásra a kötetben. (Sz. A.)

■ *Atipikus munkajogviszonyok*

BANKÓ Zoltán–FERENCZ Jácint

Wolters Kluwer, Budapest, 2015

Kézikönyv. Terjedelem: 216. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 295 458 5

- A szerzők egyetemi oktatók, az atipikus munkaviszonyok kutatói. A kézikönyv rövid áttekintést nyújt az atipikus munkaviszonyok magyar szabályozásáról, illetve bemutatja az Európai Unió azon jogalkotási aktusait is, amelyek a kérdéskört szabályozzák. Az atipikus jogviszonyok feldolgozását a szerzők nem csupán a Munka Törvénykönyve alapján végezték el, hanem arra törekedtek, hogy a magyar jogrendben szabályozott olyan megoldásokat vegyenek számba és mutassanak be, amelyek a foglalkoztatás hagyományostól eltérő formái közé sorolhatóak. (P. Á.)

■ *Atipikus foglalkoztatási formák*

FERENCZ Jácint

Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2015

Monográfia. Terjedelem: 179. Bibliográfia: 172–179. ISBN 978 963 7296 97 0

- A szerző egyetemi oktató és gyakorló jogász, monográfiájának alapját a témában született PhD-dolgozata adja. A mű a munkajog dinamikusan fejlődő területéről, az atipikus munkaviszonyokról ad pillanatképet, komplex – szociológiai, közgazdaságtani, közpolitikai és jogtudományi – megközelítésben. A könyv a Munka Törvénykönyvében nevesített és nem nevesített, a hagyományostól eltérő foglalkoztatási formákat elemzi, miközben arra a kérdésre keres és ad választ, hogy milyen formában és milyen módon működik Magyarországon az atipikus foglalkoztatás. (P. Á.)

■ *Munka és család a munkajog tükrében*

GÖNDÖR Éva

Universitas-Győr, Győr, 2015

Monográfia. Terjedelem: 305. Bibliográfia: 294–305. és a lábjegyzetekben.

ISBN 978 615 5298 60 8

- A szerző egyetemi oktató, gyakorló jogász. Kötetében a gyermekvállalással és anyasággal kapcsolatos munkajogi és szociális jogi rendelkezések bemutatására vállalkozik. A mű hat fejezetből áll. Az első három (az 1840-es évektől kezdődően)

a magyar szabályozás kialakulását és annak hatályos rendelkezéseit vizsgálja, különös tekintettel az anyasági ellátásokra és gyermeket nevelőkre vonatkozó speciális munkajogi szabályokra. A 4–6. fejezet a téma nemzetközi háttérét hivatott megismertetni az olvasókkal, többek között az Európai Szociális Charta, valamint az Európai Unió és az ILO égisze alatt elfogadott nemzetközi egyezmények bemutatásán keresztül. (Sz. A.)

■ *Munkajogi kárfelelősség a gyakorlatban*

HANYU Henrietta

(Sorozat: Munkajogi Kiskönyvtár, ISSN 2063-6393; 7.)

Wolters Kluwer, Budapest, 2015

Kézikönyv. Terjedelem: 242. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 295 464 6

- A szerző gyakorló jogász. A mű a munkajogi kárfelelősség szabályait dolgozza fel átfogóan, jogesetek magyarázatán keresztül, a gyakorlat szemszögéből. A 2012. évi. I törvény – a jelenleg hatályos Munka Törvénykönyve – számos kérdésben hozott alapvető változásokat a munka világában. Az egyik ilyen terület a kárfelelősség, mely a munkáltató esetében kedvezőbb, míg a munkavállalók oldalán szigorúbb szabályozást jelent. Mindemellett teljesen új elemként került bevezetésre a kártérítés méltányossági alapon történő csökkentésének lehetősége, amelyet szintén tárgyal a kötet. A mű külön fejezetben foglalkozik a munkavállaló, valamint a munkáltató kárfelelősségével, a munkavállalói biztosíték jogintézményével, továbbá az atipikus munkaviszonyban érvényesülő kárfelelősség kérdéseivel. (Sz. A.)

■ *Bevezetés a közszolgálati munkajogba*

Kártyás Gábor (szerk.)

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015

Jegyzet. Terjedelem: 177. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 312 222 8

- A szerzők egyetemi oktatók. Egyetemi jegyzetük szemléletesen mutatja be a közszolgálati munkajog sajátosságait, alapelveit, alanyait, a jogviszony tartalmára, felelősségi rendszerre vonatkozó szabályokat, követve a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény felépítését. A vonatkozó jogszabályok ismertetése jól strukturált, könnyen érthető formában történik, táblázatokkal, ábrákkal szemléltetve egyes rendelkezések lényegét, azzal a céllal, hogy segítséget nyújtson a közszolgálati munkajog szabályainak az elsajátításához. A részletszabályok bemutatása helyett a szerzők a legfontosabb intézmények megértetésére helyezik a hangsúlyt. (P. Á.)

■ *Kommentár a foglalkoztatási törvényhez: kommentár a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényhez*

KOVÁCS Szabolcs–TAKÁCS Gábor

Wolters Kluwer, Budapest, 2015

Kommentár. Terjedelem: 260. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 295 527 8

- A szerzők gyakorló jogászok. A kiadvány a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 2015. július 1-jén hatályos szakaszainak magyarázatát tartalmazza. A jogszabályhoz fűzött magyarázatba épül, vagy felsorolásszerűen azt követi a rendelkezés megértését szolgáló, kapcsolódó joganyag ismertetése, mind a hazai, mind az uniós szabályokra kiterjedően. A jogszabályok leírásán és értelmezésén túl a szerzők – egy kommentártól várható terjedelemben és részletezettséggel – bemutatják a vonatkozó uniós és hazai joggyakorlatot is. (P. Á.)
- *Európai és magyar összehasonlító kollektív munkajog*
PRUGBERGER Tamás–NÁDAS György
Wolters Kluwer, Budapest, 2015
Szakkönyv. Terjedelem: 255. Bibliográfia az egyes fejezetek végén.
ISBN 978 963 295 507 0
- A szerzők egyetemi oktatók. A tankönyvként is funkcionáló kötet a kollektív munkajog rendszerét mutatja be az európai és magyar szabályozás alapján. Sorra veszi a kollektív munkajog intézményrendszerét, összegzést ad azok történetéről és hatályos szabályozásáról, különválasztva a nyugat-európai, a kelet-közép-európai és a magyar szabályozás jellemzőit. A munka, amely a kollektív munkajog elemeit egymás viszonyrendszerében értékeli, egyes esetekben összegző értékelést ad a magyar kodifikáció számára. (P. Á.)
- *A munkáltatói kárfelelősség alakulása a bírói gyakorlat tükrében*
SIPKA Péter
HVG-ORAC, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 237. Bibliográfia: 213–237. és a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 258 291 7
- A szerző egyetemi oktató és gyakorló jogász. Könyvében a munkajogi felelősség szabályainak alakulása kerül bemutatásra, amely különös aktualitást kapott azáltal, hogy a 2012-es Munka Törvénykönyve megváltoztatta a munkáltató felelősségére vonatkozó szabályokat, és a korábitól eltérő, polgári jogias szemlélet alapján rendezte azokat újra. A szerző a munkáltatói felelősség ezen szemlélet által meghatározott, komplex elemzését végzi el, látóterébe vonva a munkavédelem és a társadalombiztosítás felelősségi szabályait is. A mű a hazai szabályok bemutatásán túl a bírói joggyakorlatot és a téma nemzetközi hátterét is megvilágítja. (Sz. A.)

PÉNZÜGYI JOG

- *Pénzügyi szolgáltatások fogyasztói szemszögből*
BÓDY László–FEHÉRVÁRI Erzsébet–HALÁSZ Balázs–KATONA Klára
(Sorozat: Közgazdaságtan Joghallgatók Számára, Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar Heller Farkas Közgazdaságtudományi Intézet, 1416-695X)

Negyedik, átdolgozott kiadás. Szent István Társulat, Budapest, 2015

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 130. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 16 6546 8

- A szerzők egyetemi oktatók. Oktatási segédanyaguk célja, hogy segítséget nyújtson a közgazdaságtant tanuló joghallgatók számára a pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos ismeretek elmélyítésében. A mű a pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozik, kiemelt figyelmet fordítva a hitelezés jellemzőire, kockázataira, az ezzel összefüggő fogyasztóvédelmi kérdésekre, valamint a lakossági hitelezésre. A bankokat mint veszélyes üzemeket mutatja be, mivel azok nem saját, hanem ügyfeleik pénzével gazdálkodnak; továbbá ismerteti a pénzgazdálkodás kereteit adó (törvényben szabályozott) felügyeleti szerveket is. A kiadvány végén, mintegy szemléltetésként, táblázatos összefoglalók kapnak helyet, valamint a gyakorlatban használatos formanyomtatványok, szerződések. (L. D.)

■ *Magyar pénz- és tőkepiaci rendszer*

BOTOS Katalin–BÓDI László

Szent István Társulat, Budapest, 2015

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 151. Bibliográfia a fejezetek végén.

ISBN 978 963 277 180 9

- A szerzők egyetemi oktatók és gyakorlati szakemberek. A kiadvány a magyar pénz- és tőkepiaci rendszer tematikus áttekintése céljával íródott. Szerkezetét tekintve nyolc egységre tagolódik. A szerzők elsőnek a bankrendszer kialakulását általános jelleggel, és a hazai bankrendszer történetét, majd a bankrendszer első és második szintjének működését, feladatait és intézményeit mutatják be. A negyedik rész a bankok által viselt kockázatokat járja körül, míg az ötödik a hitelintézetek biztonságos működését garantáló szabályok ismertetését tűzi célul. Ezt követően az olvasók az egyes bankműveleteket ismerhetik meg, továbbá a biztosítási piac és az értékpapírpiac működésébe nyerhetnek betekintést. A kiadvány hasznos ismereteket nyújt az egyetemi képzés keretében zajló pénzügyi jogi tárgyú stúdiumok hallgatói számára. (V. J.)

■ *Uniós pénzügyek – Az európai integráció fejlődésének pénzügyi jogi vizsgálata*

CsÜRÖS Gabriella

HVG-ORAC, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 413. Bibliográfia: 373–414. ISBN 978 963 258 273 3

- A szerző egyetemi adjunktus, e munkája a 2012-ben megvédett doktori értekezésének átdolgozása. A nemzetközi pénzügyi jog, a gazdasági integrációk és a pénzügyi föderalizmus elméleti közegébe helyezve vizsgálja az Európai Uniót. A gazdasági integráció különböző formáit az EU belső és külső viszonyrendszerében egyaránt bemutatja, kiemelve azok pénzügyi jogi sajátosságait. A vizsgálat tárgyát a gazdaságpolitikai együttműködés szabályozásának története, illetve a szabályozásnak a válság által generált változásai képezik, így az új, többpilléres felügyeleti rendszer, az euróövezeti tagállamok költségvetési felügyeletének további erősítését célzó intézkedések, valamint a bankunió. Az EU támogatáspolitikája témakörében a vissza nem térítendő támogatások feltételrendszerének a gazdasági kormányzással való összefonódását, valamint a válság által módosí-

tott hitelmechanizmusokat elemzi a szerző. Az átláthatóságot, megértést segítik az ábrák és táblázatok. (V. J.)

■ *A kockázati tőkebefektetések egyes jogi kérdései*

GLAVANITS Judit

Universitas-Győr, Győr, 2015

Monográfia. Terjedelem: 319. Bibliográfia: 154–167. ISBN 978 615 5298 73 8

- A szerző a Széchenyi István Egyetem oktatója, e munkája a 2012-ben megvédett doktori értekezésének bővített változata. A kötet a kockázati tőkebefektetések jogi és gazdasági környezetének bemutatását célozza, elsősorban magyar, másodsorban pedig nemzetközi viszonylatban. Magyarországon a kockázati tőkebefektetések mintegy két évtizedes múltra tekintenek vissza, azonban a piac új lendületet vett az utóbbi években, így a szabályozásnak, illetve magának a jelenségnek az értelmezése is kihívást jelent a jogtudomány számára. Ehhez kíván átfogó képet adni a szerző e különleges ügylettypus szabályozásának történeti áttekintésével és az egyes magánjogi vonatkozásainak a feltárásával, valamint a kötet kiváló mellékleteivel. (H. B.)

■ *Pénzügyi jog I–II.*

Halustyik Anna (szerk.)

(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Tankönyvei, ISSN 2062-0837)

Pázmány Press, Budapest, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 469 (I. kötet), 272 (II. kötet). Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 308 097 9 (I. kötet), 978 963 308 095 5 (II. kötet)

- A 2013-as kiadás változatlan utánnyomása. Annotációját lásd a Pro Futuro 2015/1. számában. (B. P.)

■ *Önkormányzati gazdálkodás*

HOLCZREITER Marianna–PAPP Emese–SIMON Barbara

Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2015

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 125. Bibliográfia a fejezetek végén.

ISBN 978 615 5057 39 7

- A szerzők gyakorlati szakemberek, egyetemi oktatók. A jogszabályok ismertetésén alapuló jegyzetük a helyi önkormányzatok gazdálkodásának kérdéseit tárgyalja, tizenegy fejezetben. Az államháztartás általános jellemzését követően a költségvetési tervezés központi szintű feladatainak számbavételére kerül sor, majd kifejezetten a helyi önkormányzati alrendszer költségvetési, illetve vagyongazdálkodási szabályainak bemutatására vállalkoznak a szerzők. Külön elemzés tárgyát képezi az államháztartási számvitel rendszerének megváltozása, az önkormányzati humán erőforrás-gazdálkodás, valamint az adósságkonszolidáció és adósságrendezés. Végezetül egyes helyi közszolgáltatások finanszírozásának bemutatására és a gazdálkodás ellenőrzésére vonatkozó szabályok kerülnek ismertetésre. Mivel az egyes fejezetek tárgykörei az egyes közpénzügyi témák szerint váltakoznak, a leírtakban kevésbé érvényesül a koherencia. (B. P.)

■ *Magasfeszültség – Városi szolgáltatások*

HORVÁTH M. Tamás

(Sorozat: Közszektor-olvasmányok, ISSN 1417-7986)

Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2015

Monográfia. Terjedelem: 278. Bibliográfia: 255–267. ISBN 978 615 5376 60 3

- A szerző egyetemi tanár, a pénzügyi jog és a közszolgáltatás-szervezés tudományának elismert hazai képviselője. A monografikus kötet a városi közszolgáltatások körében és szervezésében bekövetkező nemzetközi és hazai változásokat teszi kritikai vizsgálat tárgyává. Hat tematikus fejezet keretében tizenhat tanulmány járja körül a témát. Az első két rész a helyi kormányzás, a méret és demokrácia, illetve a térszervezés és hatékonyság kérdéseit elemzi. Míg a harmadik rész az önkormányzatai rendszer finanszírozási és vagyongazdálkodási helyzetét, addig a negyedik már a városi kormányzás keretében ellátott egyes feladatok körét, ellátási módozatait vizsgálja, különösen a közműszektorban. Az ötödik és a hatodik rész a nemzetközi szinten bekövetkező változásokat veti össze a hazai folyamatokkal, miáltal a városi szerepek átalakulásáról kaphat képet az olvasó. A változások megértését számos hazai és külföldi gyakorlati példán keresztül, esettanulmány bemutatásával, továbbá ábrákkal és táblázatokkal segíti a szerző. (B. P.)

■ *Természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai*

KÁROLYI Géza–TÖRÖ Emese

Kebo Print, Debrecen, 2015

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 178. Bibliográfia: 178. ISBN 978 963 12 3952 2

- A szerzők közgazdász-jogász egyetemi oktatók és gyakorlati szakemberek. A kiadvány a magánszemélyek és a vállalkozások közjog által szabályozott, költségvetéssel összefüggő jogviszonyaira fókuszál, előbbi jogalanyok közterheinek – adók, járulékok, hozzájárulások, díjak, valamint illetékek – áttekinthető, komplex bemutatására vállalkozik. A kötet hét részre tagolt. Az első egység az adózás rendjét jellemzi, valamint meghatározza az adózással összefüggő alapfogalmakat. A második és harmadik rész a természetes személyeket általában, illetve vállalkozási tevékenység folytatása esetén sújtó közterheket tekintik át. A negyedik szerkezeti egység a társas vállalkozások eredménye után fizetendő adókkal foglalkozik, a következő pedig munkáltatói aspektusból a foglalkoztatással összefüggő fizetési kötelezettségeket rendszerezi. Külön részben kapott helyet a vagyont és a fogyasztást terhelő adók bemutatása. (V. J.)

■ *Fogyasztóvédelem a pénzügyi szektorban Magyarországon és az Európai Unióban – avagy az *acquis communautaire* érvényesülése a magyar hitelpiacon*

KOVÁCS István–SZÁNTHÓ Miklós–TÖRCSI Péter

Alapjogokért Központ–Jogállam és Igazság, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 209. Bibliográfia: 205–209. ISBN 978 963 12 4087 0

- A szerzők az Alapjogokért Központ alapítói, szakértői. A kiadvány a központ tematikus blogjának pénzügyi fogyasztóvédelemmel kapcsolatos, új tartalmakkal bővített írásait foglalja egységes kötetbe. Az uniós hitelpiacon érvényesülő, fogyasztó-

tóvédelemmel kapcsolatos, legfontosabb rendelkezéseket veti össze a magyar szabályozással. Bemutatja azt az uniós intézményi és hatásköri rendszert, mely a pénzügyi fogyasztóvédelmi szabályok és a jogalkalmazás alakításáért felelős. A hazai jogszabályokat uniós szemszögből tanulmányozza. A szerzők a jövőre nézve előzetes felvetéseket és építő jellegű kritikákat is megfogalmaztak írásaikban. (Sz. K.)

■ *A devizahitelezés nagy kézikönyve*

Lentner Csaba (szerk.)

Nemzeti Közszerzői és Tankönyvkiadó, Budapest, 2015

Kézikönyv. Terjedeleme: 613. Bibliográfia a fejezetek végén.

ISBN 978 615 5344 62 6

- A szerzők gyakorlati szakemberek és oktatók, kutatók. A terjedelmes kötet megjelenését és a mögöttes kutatások elvégzését a devizahitelezés társadalmi problémává válása indokolta. Áttekintést kíván adni a mű a devizahitelezés problematikájának keletkezéséről, lényegéről, kezelési módjairól. Részletesen bemutatásra kerülnek a lakossági és az önkormányzati szektor túlméretezett devizahitelezésének okai és következményei, továbbá a 2011-től meginduló konszolidációs folyamatok. Az olvasó nemcsak a pénzügyi kutatásban és bírósági ítélezésben jártas szakemberek tanulmányaival ismerkedhet meg, hanem fiatal kutatók empirikus vizsgálataival is. (H. B.)

■ *Költségvetési szervek gazdálkodása és pénzügyei*

SZAMKÓ Józsefné

Második kiadás. Wolters Kluwer, Budapest, 2015

Kézikönyv. Terjedeleme: 287. Bibliográfia: 287. ISBN 978 963 295 470 7

- A szerző a közpénzügyek, különösen a költségvetési gazdálkodás és az államháztartási számvitel elismert szakértője. A kézikönyv a 2013. évi kiadvány átdolgozott kiadása, amely a 2014. évi, valamint 2015. év eleji jogszabályváltozásokra, valamint kisebb szerzői hangsúlyeltolódásokra tekintettel, az eredetivel megegyező struktúrában mutatja be a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat. Ezek alapján az átdolgozott kiadásban módosult a maradványelszámolásról és a beszámolókészítési, adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló fejezet, kiegészült a kézikönyv az állami tulajdonú gazdasági társaságok átalakítására vonatkozó rendelkezésekkel, az általános forgalmi adózás szabályait leíró rész pedig rövidült. A korábbi kiadás annotációját lásd a Pro Futuro 2015/1. számában. (Sz. K.)

■ *Az adótörvények változásai I–II.*

SZÁRAZ Tünde–ANDRÁSI Jánosné–SZÉLL Zoltánné

(Sorozat: Adózási Kézikönyvek, ISSN 1788-0165; Saldo Szakkönyv, ISSN 1586-5975)

Saldo, Budapest, 2015

Kézikönyv. Terjedeleme: 71 (I. kötet), 112 (II. kötet). Bibliográfia nincs. ISBN nincs.

- A szerzők elismert adószakértők, akik a kétkötetes műben az adótörvények 2015-ös változásaival foglalkoznak. A könyv nemcsak jogszabályokat, hanem gyakorlati,

problémaorientált kérdéseket is elemez egyes fizetési kötelezettségek vonatkozásában, így ajánlott a szakemberek, illetve a téma iránt általában érdeklődők számára is. A mű a legelterjedtebb közterhekkel foglalkozik, így az általános forgalmi adóval, a személyi jövedelemadóval, a társadalombiztosítási járulékokkal, a társasági adóval, a kisadózó vállalkozások tételes adójával, valamint az utóbbi kettővel összefüggésben a kisvállalati adóval. A jogforrások háttér pontos jelölésével segíti az olvasó eligazodását a jogszabályváltozások útvesztőiben, ami a gyakran változó adójogi normák kapcsán különösen hasznos. (L. D.)

- *Az Áfa jogalkalmazást elősegítő Európai Bírósági döntések*
VARGA Norbert–VINCZE Péter–VIRA Sándor
Saldo, Budapest, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 337. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 638 485 2
- A szerzők okleveles adószakértők, adótanácsadók. Az Adózási kézikönyvek sorozatban megjelent kiadványba az Európai Bíróság azon ítéletei kerültek bele, amelyek az általános forgalmi adó hazai joggyakorlatára jelentős hatással voltak és vannak. Jelen kötet különböző jogeseteket sorakoztat fel tematikusan, majd ezeket feldolgozza. Minden egyes ismertetett ügynél a szerzők egy rövid, de egzakt tényállást fogalmaznak meg, röviden összefoglalják, majd részletesen bemutatják a bírósági döntést, így segítve az egyes ítéletek értelmezését. A mű a forgalmiadó-szakértő képzés megszerzéséhez szükséges olyan alapvető bírósági döntéseket mutat be, mint a Salix-ügyben, a Deutsche Bank-ügyben vagy az Ecotrade-ügyben született határozatok. A kötet nemcsak a képzés követelményeinek a teljesítéséhez nyújt segítséget, hanem az adózással foglalkozó szakembereknek is, az adóellenőrzések megállapításaival szembeni jogorvoslatok során, a megfelelő érvek, ellenérvek megfogalmazásában. (H. B.)
- *Pénzügy(rendszer)tan*
VIGVÁRI András
Akadémiai Kiadó, Budapest, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 469. Bibliográfia a fejezetek végén. ISBN 978 963 05 8595 8
- A 2014-es kiadás változatlan utánnomása. Annotációját lásd a Pro Futuro 2016/1. számában. (B. P.)

POLGÁRI JOG ÉS POLGÁRI ELJÁRÁSJOG

- *Grundrechte im Zivilprozess*
Ahrens, Martin–Lipp, Volker–Varga István (szerk.)
(Sorozat: ELTE Jogi Kari Tudomány, ISSN 2060-9361; 32.)
ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 317. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 312 169 6

- Az ELTE ÁJK és a göttingeni Georg August Egyetem közös szemináriumsorozatában az egyetemek polgári jogi, polgári eljárásjogi tanszékei a polgári eljárásjog egy-egy kiválasztott témaköréről referátumok és tudományos tanácskozások keretében értekeznek. Jelen kötet a harmadik alkalommal megrendezett szeminárium előadásainak írásos anyagát foglalja össze. A szeminárium központi témája az alapjogok érvényesülése a polgári perben, különös tekintettel a tárgyalás alapelveire, a kétoldalú meghallgatás elvére, a tisztességes eljáráshoz való jogra. Utóbbi tekintetben kifejezetten az eljárás időtartamára, a fegyveregyenlőség és a nyilvánosság elvére, a jogorvoslathoz való jogra koncentráltak a résztvevők. A magyar Pp. és a német ZPO alapelveinek összehasonlító elemzése is megjelenik a tanulmányokban, aminek különös aktualitást adott a magyar polgári perrendtartás kodifikációja. A tizenegy német és hat magyar szerző írását – egy angol nyelvű tanulmány kivételével – német nyelven tartalmazza a kötet. (F. Á.)

■ *Lehetetlen szerződések: jog-összehasonlító metszetek*

BÁN Dániel

HVG-ORAC, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 313. Bibliográfia: 299–313. ISBN 978 963 258 266 5

- A szerző a Budapesti Corvinus Egyetem oktatója. A műben olyan szerződések bemutatásával foglalkozik, amelyek teljesítésére már a szerződéskötés időpontjában fennálló oknál fogva nem kerülhet sor. Vizsgálatának központi kérdése, hogy hogyan reagál a jogi szabályozás az ilyen típusú szerződésekre, mi a következménye, ha valaki lehetlent ígér. A téma minél pontosabb és részletesebb feltárásához a szerző összehasonlító és történeti vizsgálati módszereket alkalmazását választotta. Így a római jogtól kiindulva a német és az angol jogfejlődésen keresztül ismerhetjük meg a szabályozásokat, azok változásait. (K. N.)

■ *Hibás teljesítés*

BARTAL Géza–FARKAS Attila

(Sorozat: Bírói Gyakorlat Füzetek, ISSN 2063-725X; 14.)

Opten, Budapest, 2015

Kézikönyv. Terjedelem: 211. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5122 20 0

- A szerzők kúriai bírák. A kötet öt fejezetben dolgozza fel a hibás teljesítés témakörét. Ehhez a joggyakorlatot hívja segítségül: minden fejezet témáját jogeseteken keresztül mutatják be. Elsőként a szerződés hibás teljesítésének köréből ismerhetünk meg eseteket, majd a kellékszavatosság témakörét, azon belül az egyes kellékszavatossági jogokat tekintik át. A következő fejezetben a kellékszavatossági határidők, majd a kártérítés és a jótállás szabályaival ismerkedhet meg az olvasó a bírósági ügyeken keresztül. Az utolsó fejezet a közös szabályokat, az eljárási és egyéb kérdéseket mutatja be. (K. N.)

■ *A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény nagykommentárja*

BERECZKY Sára–MOHÁCSI Máté–MOLNÁR Judit–NYILAS Anna–OSZTOVITS András–

POMEISL András–PRIBULA László–SURÁNYI-FARKAS Sára–VILLÁM Krisztián–VIRÁG Csaba

Opten, Budapest, 2015

Kommentár. Terjedelem: 1377. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5122 08 8

- A szerzők polgári eljárásjoggal foglalkozó egyetemi oktatók, illetve gyakorló jogászok. A kommentár szerkezete a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény felépítését követi, mely kiegészül az Opten Kiadó kommentárjaitól megszüntetett rövid áttekintés beillesztésével. Nagy hangsúlyt kapott az egyes szakaszok elméleti háttérének bemutatása, kiegészítve a vonatkozó bírósági és alkotmánybírósági határozatokkal, illetve kollégiumi véleményekkel. A kommentár további pozitívuma, hogy a kapcsolódó jogszabályokra is utalást tesz, az egyes rendelkezések alaposabb megismerése érdekében. (F. Á.)
- *A cégnyilvántartásról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény kommentárja*
BODNÁR Zsuzsanna–FÉZER Tamás–METZINGER Péter–OSZTOVITS András
Opten, Budapest, 2015
Kommentár. Terjedelem: 439. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5122 05 7
- A szerzők oktatók-kutatók és gyakorló jogászok. Az Opten Kiadó által megkövetelt módon szerkesztett kommentár a cégnyilvántartásról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény szerkezetét követi. Kezelhetőségét, hasznosíthatóságát segíti, hogy az egyes szakaszok előtt egy rövid áttekintésben összefoglalja az olvasó számára az ismertetésre kerülő főbb pontokat. Az elsősorban gyakorlati területeken dolgozó jogászok, bírák és ügyvédek számára készített kommentár, tekintettel a joggyakorlatra, a jogszabályi rendelkezések érvényesülésére vonatkozó megállapításaira, jó kiindulópont a tudományos kutatók számára is. (F. Á.)
- *Kötelmi jog II. a 2013. évi V. törvény alapján: az új Polgári törvénykönyv szövegének rövid magyarázata*
Csehi Zoltán (szerk.)
Menedzser Praxis, Budapest, 2015
Oktatási segédanyag. Terjedelem: 396. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 89986 9 9
- Az „ideiglenes jegyzetnek” szánt kiadvány szerkesztője egyetemi oktató. A kötet az egyes nevesített szerződésekről szóló rendelkezésekhez fűz rövid magyarázatokat. Az új Ptk. hatálybalépése kardinális változásokat hozott e téren, így a mű szükségképpen kitér az új rendelkezésekre. Az első részben az egyes szerződésekről olvashatunk, a tulajdonátruházó szerződésektől kezdve a franchise szerződésen át az élettársi kapcsolatig, az összes nevesített szerződés szabályanyagával megismerkedhet az olvasó. A második részben az értékpapírokra vonatkozó jogi rendelkezésekről szerezhethünk átfogó ismereteket. (K. N.)
- *Gyermeki jogok, szülői felelősség és gyermekvédelem*
FILÓ Erika–KATONÁNE PEHR Erika
(Sorozat: Új Magánjog, ISSN 2064-7514; 10.)
HVG-ORAC, Budapest, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 391. Bibliográfia: 15. ISBN 978 963 258 270 2

- A szerzők elismert gyakorlati szakemberek, illetve a Pécsi Tudományegyetem oktatói. A kézikönyv gyermekjogi megközelítésből (a szakterület interdiszciplináris, ágazati jellegére figyelemmel), komplex módon dolgozza fel a gyermekvédelmi törvényt, a Polgári Törvénykönyv Családjogi Könyvét és az ENSZ Gyermek Jogairól szóló Egyezményt. Emellett megjelennek az ENSZ és az Európa Tanács gyermekeket érintő, többoldalú nemzetközi egyezményei, ajánlásai és az Európai Unió elsődleges jogforrásai, különösen az Új Brüsszel II. rendelet előírásai. Noha a szülői felelősségből indul ki a kötet, az állam támogató szerepét, kötelezettségeit is részletezi. Külön fejezetben foglalkozik a szülői felügyelettel, az örökbeadás és gyámság témaköreivel. Jellemzésre kerül a gyermekvédelmi rendszer, a gyermekvédelmi ellátások és intézkedések rendszere, a gyámügyi igazgatás szervezete, feladata és főbb eljárásai. (K. J.)
- *Biztosítási szerződések az egészségügyben*
HIDVÉGINÉ ADORJÁN LÍVIA–SÁRINÉ SIMKÓ ÁGNES
Medicina, Budapest, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 479. Bibliográfia: 479. ISBN 978 963 226 357 1
- A szerzők gyakorló jogászok (egyikük nyugalmazott bíró, másikuk az új Polgári Törvénykönyv előkészítésének korábbi miniszteri biztosa). A kötet a biztosítók, biztosítottak, károsultak számára kíván tájékoztatást nyújtani a felelősségbiztosítások magyarországi lehetőségeiről. A biztosítások rövid történeti áttekintése után bemutatja a régi és az új Polgári Törvénykönyv kártérítésekre és biztosításokra (főként a szakmai felelősségbiztosításokra, egészségbiztosításokra) vonatkozó rendelkezéseit, de az egészségügyi törvény és több más jogszabály kötelező szakmai felelősségbiztosításra vonatkozó szabályait is kifejti. Az Európai Unió biztosítással kapcsolatos irányelveinek ismertetését az európai bírósági gyakorlatának bemutatása követi. Kitér a szakmai felelősségbiztosítások európai áttekintésére és összehasonlítására. Öt biztosítótársaság egészségügyi szolgáltatók részére kínált felelősségbiztosításait és szabályzatszövegét is feldolgozza. Ismertetésre kerül a biztosításokra vonatkozó magyar ítélkezési gyakorlat is. (K. J.)
- *Kötelmi jog I. – A kötelmek közös szabályai, a szerződések általános szabályai, felelősségtan*
JOBÁGYI GÁBOR
Szent István Társulat, Budapest, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 214. Bibliográfia: 213–214. ISBN 978 963 277 504 3
- A szerző a Pázmány Péter Katolikus Egyetem oktatója. A tankönyv az új Ptk. alapján és rendszerében tárgyalja a kötelmi jog, a szerződések általános szabályait és a szerződésen kívüli felelősség szabályait. A törvény szövegének ismertetését követően megmagyarázza annak tartalmát, azonban ezen túlmenően kifejti az adott területen fontos és szükséges egyéb ismereteket, köztük a bírói gyakorlat tendenciáit is. A művet rövid, lényegre törő fogalmazásmód jellemzi, a könnyebb befogadást és jobb megértést a joghallgatók korábbi tanulmányaira utaló, római jogi és jogtörténeti kapcsolódások segítik. (K. J.)

- **Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga**
MÁDL Ferenc–VÉKÁS Lajos
(Sorozat: ELTE Jogi Kari Tankönyvek, ISSN 2060-6494; 8.)
Nyolcadik, átdolgozott kiadás. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 557. Bibliográfia: 557. ISBN 978 963 312 131 3
- A szerzők az ELTE ÁJK nagynevű professzorai, illetve Mádl Ferenc (1931–2011) volt köztársasági elnök. A könyv első kiadása 1981-ben jelent meg; az újabb kiadásokat (különösen 2004-től) a normaváltozások hívták életre, melyek közül a legfontosabbak a Brüsszel Ia. rendelethez köthetők. A könyv a nemzetközi magánjog általános kérdésein belül a nemzetközi magánjog fogalmával, a nemzetközi magánjog tudományának rövid történetével, a nemzetközi magánjog forrásaival ismerkedhetünk meg. A második cím foglalkozik a kollíziós szabályokkal, azok alkalmazásával, a minősítéssel, a vissza- és továbbutalással, a külföldi jog alkalmazásával és annak mellőzésével. Az ezt követő címek a személyek, a tulajdon, a szerződések jogát, a nemzetközi szerzői jog és iparjogvédelem alapjait, a nemzetközi öröklési jogot, a nemzetközi családjogot és a nemzetközi munkajogot ismertetik. Az utolsó cím a joghatóságról, eljárásról, külföldi határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szól. (K. J.)
- **A fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény kommentárja**
MOLNÁR Judit–NYILAS Anna
Opten, Budapest, 2015
Kommentár. Terjedelem: 187. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5122 06 4
- A szerzők a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Polgári Eljárásjogi Tanszékének oktatói. A kommentár felépítése a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény szerkezetét követi, törekedve a jogszabály ismertetésén túl a fizetési meghagyásos eljárás elméleti háttérének bemutatására is. A kommentár, amely elsősorban a jogalkalmazók számára készült, számos jogszabályra, különösen a Pp., Vht. és a Ptk. szabályaira történő utalással segíti a szabályozás áttekintését, valamint a vonatkozó bírói gyakorlatot is bemutatja. Pozitívuma az Opten Kiadótól már megszokott, az egyes szakaszok ismertetését megelőzően adott rövid áttekintés arról, hogy az adott fejezetben milyen kérdéskörökkel foglalkozik a kommentár. (F. Á.)
- **Fizetéseképtelenségi eljárások**
OSZTOVITS András
(Sorozat: Bírói Gyakorlat Füzetek, ISSN 2063-725X; 18.)
Opten, Budapest, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 202. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5112 24 8
- A szerző a Károli Gáspár Református Egyetem oktatója, kúriai bíró. A kézikönyv a fizetéseképtelenségi eljárásokat, így a csődeljárást és a felszámolási eljárást, illetve az ahhoz kapcsolódó, elsősorban a bírói gyakorlatban felmerülő kérdésköröket veszi górcső alá. A kötet a Bírói Gyakorlat Füzetektől megszokott módon bírósági eseti döntések tényállásainak részletes ismertetésével és a bírósági döntés értékelésével válaszolja meg az egyes fejezeteken belül feltett kérdéseket.

Szerkezetileg hét fejezetet tartalmaz, ezek a csődeljárással, a felszámolási eljárás megindításával, a gazdálkodó szervezet vezetőjének kötelezettségeivel és felelősségével, a felszámolás elrendelésének következményeivel, a szerződések megtámadásával, a felszámoló eljárásával, valamint a felszámolási eljárás befejezésével foglalkoznak. (F. Á.)

■ *Ingatlan-nyilvántartás – Az új Ptk. alapján*

PETRIK Ferenc

(Sorozat: Új Magánjog, ISSN 2064-7514)

HVG-ORAC, Budapest, 2015

Kézikönyv. Terjedelem: 542. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 258 271 9

- A szerző nyugalmazott bíró, aki az új polgári törvénykönyv hatálybalépését követően összefoglalta az ingatlan-nyilvántartás szabályanyagát. A kézikönyv a bevezetésben kitér az ingatlan-nyilvántartás elvi és történeti alapjaira, majd számba veszi az ingatlan-nyilvántartás mibenlétét, alapelveit, tárgyát és tartalmát, valamint az ingatlan-nyilvántartás egyes részeit és módját. A szerző a kézikönyv második felében az ingatlan-nyilvántartási eljárással kapcsolatos területeket elemzi, különösen magát az eljárást, a jogorvoslati rendszert, illetőleg a különleges eljárásokat. Az utolsó fejezetben a földmérési és térképkészítési tevékenységet mutatja be. A kézikönyv az egyes fejezeteken belül a jogszabály ismertetése mellett utal a régi Ptk. szabályozására, valamint számos alkotmánybírósági, illetve bírósági határozatra is kitér. (F. Á.)

■ *Polgári jog I–III. – Jogi szakvizsga könyvek*

Sándor István (szerk.)

Patrocinium, Budapest, 2015

Oktatási segédanyag. Terjedelem: 371 (I. kötet), 429 (II. kötet), 483 (III. kötet).

Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 413 055 0 (I. kötet), 978 963 413 056 7 (II. kötet), 978 963 413 057 4 (III. kötet)

- A szerzők a KRE ÁJK oktatói, gyakorló ügyvédek. A háromkötetes mű tartalmilag és szerkezetileg is az Igazságügyi Minisztérium által kiadott, hivatalos jogi szakvizsgatételsorhoz igazodik, a joganyagot és a kapcsolódó bírósági gyakorlatot tételenként mutatja be. Az egyes kötetek az alábbi témaköröket fogják át: a polgári jog alapelvei, az ember mint jogalany, a személyiségi jogok és a dologi jog; kötelmi jog, a Ptk.-ban foglalt egyes szerződések; öröklési jog, családi jog. Minden kötet áttekinti a fontosabb fogalmakat, elveket, illetve bemutatja az egyes jogintézményeket. (K. N.)

■ *Decem anni in Europaea Unione III. – Civilisztikai tanulmányok*

Sápi Edit (szerk.)

(Sorozat: Miskolci Jogtudományi Műhely, ISSN 1589-1518; 8.)

Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 286. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 615 5216 79 4

- A szerkesztő a Miskolci Egyetem ÁJK oktatója. Jelen kötet a 2014-es „Európai hatások a magyar magánjogi felelősség területein, különös tekintettel a kártérítési felelősségre” és a 2013-as „Korszakváltás a családjogban” című konferencia előadásainak az írásos anyagát tartalmazza. Az előbbi témát képviselő, tizenöt tanulmányban miskolci, valamint külföldi és belföldi társkari szerzők álláspontja kapott helyet, a kártérítés számos területéhez kapcsolódóan. A második rész öt tanulmányt tartalmaz magyar társkari kollégáktól, illetve gyakorló jogászoktól, melyek a házassági vagyoni joggal, a mediációval, a gyermekek jogellenes külföldre vitelével, illetve az örökbefogadás témakörével foglalkoznak. (K. N.)
- *Gazdasági civiljog, kormányzástan, sportpolitika*
SÁRKÖZY Tamás
HVG-ORAC, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 423. Bibliográfia: 423. ISBN 978 963 258 276 4
- A szerző jogászprofesszor, számos gazdasági jogi munka szerzője. Ebben a műben három területre fókuszál. A kötet első részéhez kifejezetten jogi tanulmányok tartoznak, melyek jogelméleti és gazdasági civiljogi szemléletűek. A második tárgyalt téma a kormányzástan, amelyben a szerző a kormánypárti, illetve a rendszerváltozás utáni stratégiákat vizsgálja. Ennek keretein belül többek között értékeli a magyar kormányzást, bemutatja a „vezérdemokrácia” kormányzásának jellemzőit, valamint kitér az Alaptörvényre is. Az utolsó érdemi témakör a sportpolitika, amelynek keretei között a magyar sportokon belül a labdarúgásnak külön fejezetet szánt a szerző. A bevezetésben a szerzővel készült két interjú, míg a befejező részben a szerző által készített két interjú, és két – a szerző könyveiről készült – recenzió olvasható. (K. N.)
- *Az egyesületek joga: egyetemi kari jegyzet*
SIPOS László
Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2015
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 253. Bibliográfia: 237–240. ISBN 978 963 318 5346
- A szerző a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karának docense. A mű lehetőséget ad arra, hogy az új civil törvény és az új Ptk. rendelkezéseit számba véve mutassa be az egyesületeket mint jogi személyiséggel bíró sajátos civilszervezeteket. Ennek érdekében az egyesületek általános és teljes körű szabályozását mutatja be, a létrehozástól egészen a megszűnésig, majd egyes speciális egyesületi formák szabályozására is kitér. A mű végén néhány, az egyesületeket segítő intézményt is bemutat, így kitér a Nemzeti Együttműködési Alapra, a civil információs centrumokra, illetve a Civil Információs Portálra is. (K. N.)
- *Családi jog*
SZEIBERT Orsolya
Második, átdolgozott kiadás. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 323. Bibliográfia: 317. ISBN 978 963 312 224 2
- A szerző az ELTE ÁJK oktatója. A könyv címében megjelenő témakör a családi jog, a mű azonban kitér olyan elemekre is, amelyek a tárgykör szélesebb értelmű

megközelítése kapcsán jelentősek, így az élettársi jogviszonyra, az élettársi kapcsolatból származó vagyoni jogi perekre is. Foglalkozik ezenkívül a gyermekjogi, gyermekvédelmi vonatkozású kérdésekkel is, illetve bemutatja a különböző jogszabályok és az Alaptörvény családjogi vonatkozású rendelkezéseit is. A mű külön figyelmet fordít a korábban hatályos Csjt. törvény rendelkezéseire, melyek egy része továbbra is alkalmazandó, ugyanakkor külön kiemeli a fontosabb módosításokat. A Családi jog címmel, 2012-ben megjelentetett első kiadás új és átdolgozott változatáról van szó, amely a 2013. évi V. törvény, a Polgári Törvénykönyv családjogi rendelkezéseire tekintettel készült el. *(K. N.)*